Mark

The proclamation of John the Baptist

[1] Ἀρχὴ τοῦ εὐαγγελίου Ἰησοῦ Χριστοῦ [υἱοῦ θεοῦ]. 2 Καθὼ γέγραπται ἐν
τῷ Ἠσαΐᾳ τῷ προφήτῃ, Ἰδοὺ ἀποστέλλω τὸν ἄγγελόν μου πρὸ προσώπου σου,
ὃ κατασκευάσει τὴν ὁδόν σου· 3 φωνὴ βοῶντο ἐν τῇ ἐρήμῳ, Ἑτοιμάσατε τὴν
ὁδὸν κυρίου, εὐθεία ποιεῖτε τὰ τρίβου αὐτοῦ 4 ἐγένετο Ἰωάννη [ὁ] βαπτίζων
ἐν τῇ ἐρήμῳ καὶ κηρύσσων βάπτισμα μετανοία εἰ ἄφεσιν ἁμαρτιῶν. 5 καὶ
ἐξεπορεύετο πρὸ αὐτὸν πᾶσα ἡ Ἰουδαία χώρα καὶ οἱ Ἱεροσολυμῖται πάντε, καὶ
ἐβαπτίζοντο ὑπ’ αὐτοῦ ἐν τῷ Ἰορδάνῃ ποταμῷ ἐξομολογούμενοι τὰ ἁμαρτία
αὐτῶν.

Jesus calls his first disciples

6 Καὶ ἦν ὁ Ἰωάννη ἐνδεδυμένο τρίχα καμήλου καὶ ζώνην δερματίνην
περὶ τὴν ὀσφὺν αὐτοῦ, καὶ ἐσθίων ἀκρίδα καὶ μέλι ἄγριον. 7 καὶ ἐκήρυσσεν
λέγων, Ἔρχεται ὁ ἰσχυρότερό μου ὀπίσω μου, οὗ οὐκ εἰμὶ ἱκανὸ κύψα λῦσαι
τὸν ἱμάντα τῶν ὑποδημάτων αὐτοῦ· 8 ἐγὼ ἐβάπτισα ὑμᾶ ὕδατι, αὐτὸ δὲ
βαπτίσει ὑμᾶ ἐν πνεύματι ἁγίῳ.

The baptism of Jesus

9 Καὶ ἐγένετο ἐν ἐκείναι ταῖ ἡμέραι ἦλθεν Ἰησοῦ ἀπὸ Ναζαρὲτ τῆ Γαλιλαία
καὶ ἐβαπτίσθη εἰ τὸν Ἰορδάνην ὑπὸ Ἰωάννου. 10 καὶ εὐθὺ ἀναβαίνων ἐκ τοῦ
ὕδατο εἶδεν σχιζομένου τοὺ οὐρανοὺ καὶ τὸ πνεῦμα ὡ περιστερὰν καταβαῖνον
εἰ αὐτόν· 11 καὶ φωνὴ ἐγένετο ἐκ τῶν οὐρανῶν, Σὺ εἶ ὁ υἱό μου ὁ ἀγαπητό, ἐν
σοὶ εὐδόκησα.

The temptation of Jesus

12 Καὶ εὐθὺ τὸ πνεῦμα αὐτὸν ἐκβάλλει εἰ τὴν ἔρημον. 13 καὶ ἦν ἐν τῇ
ἐρήμῳ τεσσεράκοντα ἡμέρα πειραζόμενο ὑπὸ τοῦ Σατανᾶ, καὶ ἦν μετὰ τῶν
θηρίων, καὶ οἱ ἄγγελοι διηκόνουν αὐτῷ.

The beginning of the Galilean ministry

14 Μετὰ δὲ τὸ παραδοθῆναι τὸν Ἰωάννην ἦλθεν ὁ Ἰησοῦ εἰ τὴν Γαλιλαίαν
κηρύσσων τὸ εὐαγγέλιον τοῦ θεοῦ 15 καὶ λέγων ὅτι Πεπλήρωται ὁ καιρὸ καὶ
ἤγγικεν ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ· μετανοεῖτε καὶ πιστεύετε ἐν τῷ εὐαγγελίῳ.
16 Καὶ παράγων παρὰ τὴν θάλασσαν τῆ Γαλιλαία εἶδεν Σίμωνα καὶ Ἀνδρέαν
τὸν ἀδελφὸν Σίμωνο ἀμφιβάλλοντα ἐν τῇ θαλάσσῃ· ἦσαν γὰρ ἁλιεῖ. 17 καὶ
εἶπεν αὐτοῖ ὁ Ἰησοῦ, Δεῦτε ὀπίσω μου, καὶ ποιήσω ὑμᾶ γενέσθαι ἁλιεῖ
ἀνθρώπων. 18 καὶ εὐθὺ ἀφέντε τὰ δίκτυα ἠκολούθησαν αὐτῷ. 19 Καὶ προβὰ
ὀλίγον εἶδεν Ἰάκωβον τὸν τοῦ Ζεβεδαίου καὶ Ἰωάννην τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ,

καὶ αὐτοὺ ἐν τῷ πλοίῳ καταρτίζοντα τὰ δίκτυα, 20 καὶ εὐθὺ ἐκάλεσεν αὐτού.
καὶ ἀφέντε τὸν πατέρα αὐτῶν Ζεβεδαῖον ἐν τῷ πλοίῳ μετὰ τῶν μισθωτῶν
ἀπῆλθον ὀπίσω αὐτοῦ.

The man with an unclean spirit

21 Καὶ εἰσπορεύονται εἰ Καφαρναούμ. καὶ εὐθὺ τοῖ σάββασιν εἰσελθὼν
εἰ τὴν συναγωγὴν ἐδίδασκεν. 22 καὶ ἐξεπλήσσοντο ἐπὶ τῇ διδαχῇ αὐτοῦ, ἦν
γὰρ διδάσκων αὐτοὺ ὡ ἐξουσίαν ἔχων καὶ οὐχ ὡ οἱ γραμματεῖ. 23 καὶ εὐθὺ
ἦν ἐν τῇ συναγωγῇ αὐτῶν ἄνθρωπο ἐν πνεύματι ἀκαθάρτῳ, καὶ ἀνέκραξεν
24 λέγων, Τί ἡμῖν καὶ σοί, Ἰησοῦ Ναζαρηνέ; ἦλθε ἀπολέσαι ἡμᾶ; οἶδά σε τί εἶ,
ὁ ἅγιο τοῦ θεοῦ. 25 καὶ ἐπετίμησεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦ λέγων, Φιμώθητι καὶ ἔξελθε
ἐξ αὐτοῦ. 26 καὶ σπαράξαν αὐτὸν τὸ πνεῦμα τὸ ἀκάθαρτον καὶ φωνῆσαν φωνῇ
μεγάλῃ ἐξῆλθεν ἐξ αὐτοῦ. 27 καὶ ἐθαμβήθησαν ἅπαντε, ὥστε συζητεῖν πρὸ
ἑαυτοὺ λέγοντα, Τί ἐστιν τοῦτο; διδαχὴ καινὴ κατʼ ἐξουσίαν· καὶ τοῖ πνεύμασι
τοῖ ἀκαθάρτοι ἐπιτάσσει, καὶ ὑπακούουσιν αὐτῷ. 28 καὶ ἐξῆλθεν ἡ ἀκοὴ αὐτοῦ
εὐθὺ πανταχοῦ εἰ ὅλην τὴν περίχωρον τῆ Γαλιλαία.

Jesus heals many at Simon's house

29 Καὶ εὐθὺ ἐκ τῆ συναγωγῆ ἐξελθόντε ἦλθον εἰ τὴν οἰκίαν Σίμωνο καὶ
Ἀνδρέου μετὰ Ἰακώβου καὶ Ἰωάννου. 30 ἡ δὲ πενθερὰ Σίμωνο κατέκειτο
πυρέσσουσα, καὶ εὐθὺ λέγουσιν αὐτῷ περὶ αὐτῆ. 31 καὶ προσελθὼν ἤγειρεν
αὐτὴν κρατήσα τῆ χειρό· καὶ ἀφῆκεν αὐτὴν ὁ πυρετό, καὶ διηκόνει αὐτοῖ.
32 Ὀψία δὲ γενομένη, ὅτε ἔδυ ὁ ἥλιο, ἔφερον πρὸ αὐτὸν πάντα τοὺ κακῶ
ἔχοντα καὶ τοὺ δαιμονιζομένου· 33 καὶ ἦν ὅλη ἡ πόλι ἐπισυνηγμένη πρὸ τὴν
θύραν. 34 καὶ ἐθεράπευσεν πολλοὺ κακῶ ἔχοντα ποικίλαι νόσοι, καὶ δαιμόνια
πολλὰ ἐξέβαλεν, καὶ οὐκ ἤφιεν λαλεῖν τὰ δαιμόνια, ὅτι ᾔδεισαν αὐτόν.

A preaching tour in Galilee

35 Καὶ πρωῒ ἔννυχα λίαν ἀναστὰ ἐξῆλθεν καὶ ἀπῆλθεν εἰ ἔρημον τόπον
κἀκεῖ προσηύχετο. 36 καὶ κατεδίωξεν αὐτὸν Σίμων καὶ οἱ μετʼ αὐτοῦ, 37 καὶ
εὗρον αὐτὸν καὶ λέγουσιν αὐτῷ ὅτι Πάντε ζητοῦσίν σε. 38 καὶ λέγει αὐτοῖ,
Ἄγωμεν ἀλλαχοῦ εἰ τὰ ἐχομένα κωμοπόλει, ἵνα καὶ ἐκεῖ κηρύξω· εἰ τοῦτο
γὰρ ἐξῆλθον. 39 καὶ ἦλθεν κηρύσσων εἰ τὰ συναγωγὰ αὐτῶν εἰ ὅλην τὴν
Γαλιλαίαν καὶ τὰ δαιμόνια ἐκβάλλων.

Jesus cleanses a leper

40 Καὶ ἔρχεται πρὸ αὐτὸν λεπρὸ παρακαλῶν αὐτὸν [καὶ γονυπετῶν]
καὶ λέγων αὐτῷ ὅτι Ἐὰν θέλῃ δύνασαί με καθαρίσαι. 41 καὶ σπλαγχνισθεὶ
ἐκτείνα τὴν χεῖρα αὐτοῦ ἥψατο καὶ λέγει αὐτῷ, Θέλω, καθαρίσθητι· 42 καὶ
εὐθὺ ἀπῆλθεν ἀπʼ αὐτοῦ ἡ λέπρα, καὶ ἐκαθαρίσθη. 43 καὶ ἐμβριμησάμενο

αὐτῷ εὐθὺ ἐξέβαλεν αὐτόν, [44] καὶ λέγει αὐτῷ, Ὅρα μηδενὶ μηδὲν εἴπῃ, ἀλλὰ
ὕπαγε σεαυτὸν δεῖξον τῷ ἱερεῖ καὶ προσένεγκε περὶ τοῦ καθαρισμοῦ σου ἃ
προσέταξεν Μωϋσῆ, εἰ μαρτύριον αὐτοῖ. [45] ὁ δὲ ἐξελθὼν ἤρξατο κηρύσσειν
πολλὰ καὶ διαφημίζειν τὸν λόγον, ὥστε μηκέτι αὐτὸν δύνασθαι φανερῶ
εἰ πόλιν εἰσελθεῖν, ἀλλ’ ἔξω ἐπ’ ἐρήμοι τόποι ἦν· καὶ ἤρχοντο πρὸ αὐτὸν
πάντοθεν.

Jesus heals a paralytic

[2] Καὶ εἰσελθὼν πάλιν εἰ Καφαρναοὺμ δί ἡμερῶν ἠκούσθη ὅτι ἐν
οἴκῳ ἐστίν. [2] καὶ συνήχθησαν πολλοὶ ὥστε μηκέτι χωρεῖν μηδὲ τὰ πρὸ
τὴν θύραν, καὶ ἐλάλει αὐτοῖ τὸν λόγον. [3] καὶ ἔρχονται φέροντε πρὸ αὐτὸν
παραλυτικὸν αἰρόμενον ὑπὸ τεσσάρων. [4] καὶ μὴ δυνάμενοι προσενέγκαι
αὐτῷ διὰ τὸν ὄχλον ἀπεστέγασαν τὴν στέγην ὅπου ἦν, καὶ ἐξορύξαντε χαλῶσι
τὸν κράβαττον ὅπου ὁ παραλυτικὸ κατέκειτο. [5] καὶ ἰδὼν ὁ Ἰησοῦ τὴν πίστιν
αὐτῶν λέγει τῷ παραλυτικῷ, Τέκνον, ἀφίενταί σου αἱ ἁμαρτίαι. [6] ἦσαν δέ τινε
τῶν γραμματέων ἐκεῖ καθήμενοι καὶ διαλογιζόμενοι ἐν ταῖ καρδίαι αὐτῶν,
[7] Τί οὗτο οὕτω λαλεῖ; βλασφημεῖ· τί δύναται ἀφιέναι ἁμαρτία εἰ μὴ εἷ ὁ θεό;
[8] καὶ εὐθὺ ἐπιγνοὺ ὁ Ἰησοῦ τῷ πνεύματι αὐτοῦ ὅτι οὕτω διαλογίζονται ἐν
ἑαυτοῖ λέγει αὐτοῖ, Τί ταῦτα διαλογίζεσθε ἐν ταῖ καρδίαι ὑμῶν; [9] τί ἐστιν
εὐκοπώτερον, εἰπεῖν τῷ παραλυτικῷ, Ἀφίενταί σου αἱ ἁμαρτίαι, ἢ εἰπεῖν,
Ἔγειρε καὶ ἆρον τὸν κράβαττόν σου καὶ περιπάτει; [10] ἵνα δὲ εἰδῆτε ὅτι ἐξουσίαν
ἔχει ὁ υἱὸ τοῦ ἀνθρώπου ἀφιέναι ἁμαρτία ἐπὶ τῆ γῆ λέγει τῷ παραλυτικῷ,
[11] Σοὶ λέγω, ἔγειρε ἆρον τὸν κράβαττόν σου καὶ ὕπαγε εἰ τὸν οἶκόν σου.
[12] καὶ ἠγέρθη καὶ εὐθὺ ἄρα τὸν κράβαττον ἐξῆλθεν ἔμπροσθεν πάντων, ὥστε
ἐξίστασθαι πάντα καὶ δοξάζειν τὸν θεὸν λέγοντα ὅτι Οὕτω οὐδέποτε εἴδομεν.

Jesus calls Levi

[13] Καὶ ἐξῆλθεν πάλιν παρὰ τὴν θάλασσαν· καὶ πᾶ ὁ ὄχλο ἤρχετο πρὸ
αὐτόν, καὶ ἐδίδασκεν αὐτού. [14] καὶ παράγων εἶδεν Λευὶν τὸν τοῦ Ἁλφαίου
καθήμενον ἐπὶ τὸ τελώνιον, καὶ λέγει αὐτῷ, Ἀκολούθει μοι. καὶ ἀναστὰ
ἠκολούθησεν αὐτῷ.

[15] Καὶ γίνεται κατακεῖσθαι αὐτὸν ἐν τῇ οἰκίᾳ αὐτοῦ, καὶ πολλοὶ τελῶναι
καὶ ἁμαρτωλοὶ συνανέκειντο τῷ Ἰησοῦ καὶ τοῖ μαθηταῖ αὐτοῦ· ἦσαν γὰρ
πολλοὶ καὶ ἠκολούθουν αὐτῷ. [16] καὶ οἱ γραμματεῖ τῶν Φαρισαίων ἰδόντε ὅτι
ἐσθίει μετὰ τῶν ἁμαρτωλῶν καὶ τελωνῶν ἔλεγον τοῖ μαθηταῖ αὐτοῦ, Ὅτι
μετὰ τῶν τελωνῶν καὶ ἁμαρτωλῶν ἐσθίει; [17] καὶ ἀκούσα ὁ Ἰησοῦ λέγει αὐτοῖ
[ὅτι] Οὐ χρείαν ἔχουσιν οἱ ἰσχύοντε ἰατροῦ ἀλλ’ οἱ κακῶ ἔχοντε· οὐκ ἦλθον
καλέσαι δικαίου ἀλλὰ ἁμαρτωλού.

The question about fasting

18 Καὶ ἦσαν οἱ μαθηταὶ Ἰωάννου καὶ οἱ Φαρισαῖοι νηστεύοντε. καὶ
ἔρχονται καὶ λέγουσιν αὐτῷ, Διὰ τί οἱ μαθηταὶ Ἰωάννου καὶ οἱ μαθηταὶ
τῶν Φαρισαίων νηστεύουσιν, οἱ δὲ σοὶ μαθηταὶ οὐ νηστεύουσιν; 19 καὶ εἶπεν
αὐτοῖ ὁ Ἰησοῦ, Μὴ δύνανται οἱ υἱοὶ τοῦ νυμφῶνο ἐν ᾧ ὁ νυμφίο μετ' αὐτῶν
ἐστιν νηστεύειν; ὅσον χρόνον ἔχουσιν τὸν νυμφίον μετ' αὐτῶν οὐ δύνανται
νηστεύειν· 20 ἐλεύσονται δὲ ἡμέραι ὅταν ἀπαρθῇ ἀπ' αὐτῶν ὁ νυμφίο, καὶ
τότε νηστεύσουσιν ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ.

21 Οὐδεὶ ἐπίβλημα ῥάκου ἀγνάφου ἐπιράπτει ἐπὶ ἱμάτιον παλαιόν· εἰ δὲ
μή, αἴρει τὸ πλήρωμα ἀπ' αὐτοῦ τὸ καινὸν τοῦ παλαιοῦ, καὶ χεῖρον σχίσμα
γίνεται. 22 καὶ οὐδεὶ βάλλει οἶνον νέον εἰ ἀσκοὺ παλαιού εἰ δὲ μή, ῥήξει ὁ
οἶνο τοὺ ἀσκού, καὶ ὁ οἶνο ἀπόλλυται καὶ οἱ ἀσκοί ἀλλὰ οἶνον νέον εἰ ἀσκοὺ
καινού.

Pronouncement about the Sabbath

23 Καὶ ἐγένετο αὐτὸν ἐν τοῖ σάββασιν παραπορεύεσθαι διὰ τῶν σπορίμων,
καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἤρξαντο ὁδὸν ποιεῖν τίλλοντε τοὺ στάχυα. 24 καὶ οἱ
Φαρισαῖοι ἔλεγον αὐτῷ, Ἴδε τί ποιοῦσιν τοῖ σάββασιν ὃ οὐκ ἔξεστιν; 25 καὶ
λέγει αὐτοῖ, Οὐδέποτε ἀνέγνωτε τί ἐποίησεν Δαυίδ, ὅτε χρείαν ἔσχεν καὶ
ἐπείνασεν αὐτὸ καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ; 26 πῶ εἰσῆλθεν εἰ τὸν οἶκον τοῦ θεοῦ ἐπὶ
Ἀβιαθὰρ ἀρχιερέω καὶ τοὺ ἄρτου τῆ προθέσεω ἔφαγεν, οὓ οὐκ ἔξεστιν φαγεῖν
εἰ μὴ τοὺ ἱερεῖ, καὶ ἔδωκεν καὶ τοῖ σὺν αὐτῷ οὖσιν; 27 καὶ ἔλεγεν αὐτοῖ, Τὸ
σάββατον διὰ τὸν ἄνθρωπον ἐγένετο καὶ οὐχ ὁ ἄνθρωπο διὰ τὸ σάββατον·
28 ὥστε κύριό ἐστιν ὁ υἱὸ τοῦ ἀνθρώπου καὶ τοῦ σαββάτου.

The man with a withered hand

[3] Καὶ εἰσῆλθεν πάλιν εἰ τὴν συναγωγήν. καὶ ἦν ἐκεῖ ἄνθρωπο
ἐξηραμμένην ἔχων τὴν χεῖρα· 2 καὶ παρετήρουν αὐτὸν εἰ τοῖ σάββασιν
θεραπεύσει αὐτόν, ἵνα κατηγορήσωσιν αὐτοῦ. 3 καὶ λέγει τῷ ἀνθρώπῳ τῷ
τὴν ξηρὰν χεῖρα ἔχοντι, Ἔγειρε εἰ τὸ μέσον. 4 καὶ λέγει αὐτοῖ, Ἔξεστιν τοῖ
σάββασιν ἀγαθὸν ποιῆσαι ἢ κακοποιῆσαι, ψυχὴν σῶσαι ἢ ἀποκτεῖναι; οἱ
δὲ ἐσιώπων. 5 καὶ περιβλεψάμενο αὐτοὺ μετ' ὀργῆ, συλλυπούμενο ἐπὶ τῇ
πωρώσει τῆ καρδία αὐτῶν, λέγει τῷ ἀνθρώπῳ, Ἔκτεινον τὴν χεῖρα. καὶ
ἐξέτεινεν, καὶ ἀπεκατεστάθη ἡ χεὶρ αὐτοῦ. 6 καὶ ἐξελθόντε οἱ Φαρισαῖοι
εὐθὺ μετὰ τῶν Ἡρῳδιανῶν συμβούλιον ἐδίδουν κατ' αὐτοῦ ὅπω αὐτὸν
ἀπολέσωσιν.

A multitude at the seaside

7 Καὶ ὁ Ἰησοῦ μετὰ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ ἀνεχώρησεν πρὸ τὴν θάλασσαν·
καὶ πολὺ πλῆθο ἀπὸ τῆ Γαλιλαία [ἠκολούθησεν]· καὶ ἀπὸ τῆ Ἰουδαία 8 καὶ

ἀπὸ Ἱεροσολύμων καὶ ἀπὸ τῆ Ἰδουμαία καὶ πέραν τοῦ Ἰορδάνου καὶ περὶ
Τύρον καὶ Σιδῶνα, πλῆθο πολύ, ἀκούοντε ὅσα ἐποίει ἦλθον πρὸ αὐτόν. [9] καὶ
εἶπεν τοῖ μαθηταῖ αὐτοῦ ἵνα πλοιάριον προσκαρτερῇ αὐτῷ διὰ τὸν ὄχλον ἵνα
μὴ θλίβωσιν αὐτόν· [10] πολλοὺ γὰρ ἐθεράπευσεν, ὥστε ἐπιπίπτειν αὐτῷ ἵνα
αὐτοῦ ἅψωνται ὅσοι εἶχον μάστιγα. [11] καὶ τὰ πνεύματα τὰ ἀκάθαρτα, ὅταν
αὐτὸν ἐθεώρουν, προσέπιπτον αὐτῷ καὶ ἔκραζον λέγοντε ὅτι Σὺ εἶ ὁ υἱὸ τοῦ
θεοῦ. [12] καὶ πολλὰ ἐπετίμα αὐτοῖ ἵνα μὴ αὐτὸν φανερὸν ποιήσωσιν.

Jesus appoints the Twelve

[13] Καὶ ἀναβαίνει εἰ τὸ ὄρο καὶ προσκαλεῖται οὓ ἤθελεν αὐτό, καὶ ἀπῆλθον
πρὸ αὐτόν. [14] καὶ ἐποίησεν δώδεκα, [οὓ καὶ ἀποστόλου ὠνόμασεν,] ἵνα
ὦσιν μετ' αὐτοῦ καὶ ἵνα ἀποστέλλῃ αὐτοὺ κηρύσσειν [15] καὶ ἔχειν ἐξουσίαν
ἐκβάλλειν τὰ δαιμόνια· [16] [καὶ ἐποίησεν τοὺ δώδεκα,] καὶ ἐπέθηκεν ὄνομα τῷ
Σίμωνι Πέτρον, [17] καὶ Ἰάκωβον τὸν τοῦ Ζεβεδαίου καὶ Ἰωάννην τὸν ἀδελφὸν
τοῦ Ἰακώβου, καὶ ἐπέθηκεν αὐτοῖ ὀνόμα[τα] Βοανηργέ, ὅ ἐστιν Υἱοὶ Βροντῆ·
[18] καὶ Ἀνδρέαν καὶ Φίλιππον καὶ Βαρθολομαῖον καὶ Μαθθαῖον καὶ Θωμᾶν καὶ
Ἰάκωβον τὸν τοῦ Ἁλφαίου καὶ Θαδδαῖον καὶ Σίμωνα τὸν Καναναῖον [19] καὶ
Ἰούδαν Ἰσκαριώθ, ὃ καὶ παρέδωκεν αὐτόν.

Jesus and Beelzebul

[20] Καὶ ἔρχεται εἰ οἶκον· καὶ συνέρχεται πάλιν [ὁ] ὄχλο, ὥστε μὴ δύνασθαι
αὐτοὺ μηδὲ ἄρτον φαγεῖν. [21] καὶ ἀκούσαντε οἱ παρ' αὐτοῦ ἐξῆλθον κρατῆσαι
αὐτόν, ἔλεγον γὰρ ὅτι ἐξέστη. [22] καὶ οἱ γραμματεῖ οἱ ἀπὸ Ἱεροσολύμων
καταβάντε ἔλεγον ὅτι Βεελζεβοὺλ ἔχει, καὶ ὅτι ἐν τῷ ἄρχοντι τῶν δαιμονίων
ἐκβάλλει τὰ δαιμόνια. [23] καὶ προσκαλεσάμενο αὐτοὺ ἐν παραβολαῖ ἔλεγεν
αὐτοῖ, Πῶ δύναται Σατανᾶ Σατανᾶν ἐκβάλλειν; [24] καὶ ἐὰν βασιλεία ἐφ' ἑαυτὴν
μερισθῇ, οὐ δύναται σταθῆναι ἡ βασιλεία ἐκείνη· [25] καὶ ἐὰν οἰκία ἐφ' ἑαυτὴν
μερισθῇ, οὐ δυνήσεται ἡ οἰκία ἐκείνη σταθῆναι. [26] καὶ εἰ ὁ Σατανᾶ ἀνέστη ἐφ'
ἑαυτὸν καὶ ἐμερίσθη, οὐ δύναται στῆναι ἀλλὰ τέλο ἔχει. [27] ἀλλ' οὐ δύναται
οὐδεὶ εἰ τὴν οἰκίαν τοῦ ἰσχυροῦ εἰσελθὼν τὰ σκεύη αὐτοῦ διαρπάσαι ἐὰν μὴ
πρῶτον τὸν ἰσχυρὸν δήσῃ, καὶ τότε τὴν οἰκίαν αὐτοῦ διαρπάσει.

[28] Ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι πάντα ἀφεθήσεται τοῖ υἱοῖ τῶν ἀνθρώπων,
τὰ ἁμαρτήματα καὶ αἱ βλασφημίαι ὅσα ἐὰν βλασφημήσωσιν· [29] ὃ δ' ἂν
βλασφημήσῃ εἰ τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον οὐκ ἔχει ἄφεσιν εἰ τὸν αἰῶνα, ἀλλὰ ἔνοχό
ἐστιν αἰωνίου ἁμαρτήματο [30] ὅτι ἔλεγον, Πνεῦμα ἀκάθαρτον ἔχει.

The true kindred of Jesus

[31] Καὶ ἔρχεται ἡ μήτηρ αὐτοῦ καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ καὶ ἔξω στήκοντε
ἀπέστειλαν πρὸ αὐτὸν καλοῦντε αὐτόν. [32] καὶ ἐκάθητο περὶ αὐτὸν ὄχλο, καὶ
λέγουσιν αὐτῷ, Ἰδοὺ ἡ μήτηρ σου καὶ οἱ ἀδελφοί σου [καὶ αἱ ἀδελφαι σου]

ἔξω ζητοῦσίν σε. [33] καὶ ἀποκριθεὶ αὐτοῖ λέγει, Τί ἐστιν ἡ μήτηρ μου καὶ οἱ ἀδελφοί [μου]; [34] καὶ περιβλεψάμενο τοὺ περὶ αὐτὸν κύκλῳ καθημένου λέγει, Ἴδε ἡ μήτηρ μου καὶ οἱ ἀδελφοί μου. [35] ὃ [γὰρ] ἂν ποιήσῃ τὸ θέλημα τοῦ θεοῦ, οὗτο ἀδελφό μου καὶ ἀδελφὴ καὶ μήτηρ ἐστίν.

The parable of the sower

[4] Καὶ πάλιν ἤρξατο διδάσκειν παρὰ τὴν θάλασσαν. καὶ συνάγεται πρὸ αὐτὸν ὄχλο πλεῖστο, ὥστε αὐτὸν εἰ πλοῖον ἐμβάντα καθῆσθαι ἐν τῇ θαλάσσῃ, καὶ πᾶ ὁ ὄχλο πρὸ τὴν θάλασσαν ἐπὶ τῆ γῆ ἦσαν. [2] καὶ ἐδίδασκεν αὐτοὺ ἐν παραβολαῖ πολλά, καὶ ἔλεγεν αὐτοῖ ἐν τῇ διδαχῇ αὐτοῦ, [3] Ἀκούετε. ἰδοὺ ἐξῆλθεν ὁ σπείρων σπεῖραι. [4] καὶ ἐγένετο ἐν τῷ σπείρειν ὃ μὲν ἔπεσεν παρὰ τὴν ὁδόν, καὶ ἦλθεν τὰ πετεινὰ καὶ κατέφαγεν αὐτό. [5] καὶ ἄλλο ἔπεσεν ἐπὶ τὸ πετρῶδε ὅπου οὐκ εἶχεν γῆν πολλήν, καὶ εὐθὺ ἐξανέτειλεν διὰ τὸ μὴ ἔχειν βάθο γῆ· [6] καὶ ὅτε ἀνέτειλεν ὁ ἥλιο ἐκαυματίσθη, καὶ διὰ τὸ μὴ ἔχειν ῥίζαν ἐξηράνθη. [7] καὶ ἄλλο ἔπεσεν εἰ τὰ ἀκάνθα, καὶ ἀνέβησαν αἱ ἄκανθαι καὶ συνέπνιξαν αὐτό, καὶ καρπὸν οὐκ ἔδωκεν. [8] καὶ ἄλλα ἔπεσεν εἰ τὴν γῆν τὴν καλήν, καὶ ἐδίδου καρπὸν ἀναβαίνοντα καὶ αὐξανόμενα, καὶ ἔφερεν ἓν τριάκοντα καὶ ἓν ἑξήκοντα καὶ ἓν ἑκατόν. [9] καὶ ἔλεγεν, Ὃ ἔχει ὦτα ἀκούειν ἀκουέτω.

The purpose of parables

[10] Καὶ ὅτε ἐγένετο κατὰ μόνα, ἠρώτων αὐτὸν οἱ περὶ αὐτὸν σὺν τοῖ δώδεκα τὰ παραβολά. [11] καὶ ἔλεγεν αὐτοῖ, Ὑμῖν τὸ μυστήριον δέδοται τῆ βασιλεία τοῦ θεοῦ· ἐκείνοι δὲ τοῖ ἔξω ἐν παραβολαῖ τὰ πάντα γίνεται, [12] ἵνα βλέποντε βλέπωσιν καὶ μὴ ἴδωσιν, καὶ ἀκούοντε ἀκούωσιν καὶ μὴ συνιῶσιν, μήποτε ἐπιστρέψωσιν καὶ ἀφεθῇ αὐτοῖ. [13] Καὶ λέγει αὐτοῖ, Οὐκ οἴδατε τὴν παραβολὴν ταύτην, καὶ πῶ πάσα τὰ παραβολὰ γνώσεσθε; [14] ὁ σπείρων τὸν λόγον σπείρει. [15] οὗτοι δέ εἰσιν οἱ παρὰ τὴν ὁδὸν ὅπου σπείρεται ὁ λόγο, καὶ ὅταν ἀκούσωσιν εὐθὺ ἔρχεται ὁ Σατανᾶ καὶ αἴρει τὸν λόγον τὸν ἐσπαρμένον εἰ αὐτού. [16] καὶ οὗτοί εἰσιν οἱ ἐπὶ τὰ πετρώδη σπειρόμενοι, οἳ ὅταν ἀκούσωσιν τὸν λόγον εὐθὺ μετὰ χαρᾶ λαμβάνουσιν αὐτόν, [17] καὶ οὐκ ἔχουσιν ῥίζαν ἐν ἑαυτοῖ ἀλλὰ πρόσκαιροί εἰσιν· εἶτα γενομένη θλίψεω ἢ διωγμοῦ διὰ τὸν λόγον εὐθὺ σκανδαλίζονται. [18] καὶ ἄλλοι εἰσὶν οἱ εἰ τὰ ἀκάνθα σπειρόμενοι· οὗτοί εἰσιν οἱ τὸν λόγον ἀκούσαντε, [19] καὶ αἱ μέριμναι τοῦ αἰῶνο καὶ ἡ ἀπάτη τοῦ πλούτου καὶ αἱ περὶ τὰ λοιπὰ ἐπιθυμίαι εἰσπορευόμεναι συμπνίγουσιν τὸν λόγον, καὶ ἄκαρπο γίνεται. [20] καὶ ἐκεῖνοί εἰσιν οἱ ἐπὶ τὴν γῆν τὴν καλὴν σπαρέντε, οἵτινε ἀκούουσιν τὸν λόγον καὶ παραδέχονται καὶ καρποφοροῦσιν ἓν τριάκοντα καὶ ἓν ἑξήκοντα καὶ ἓν ἑκατόν.

The lamp under a bushel basket

21 Καὶ ἔλεγεν αὐτοῖ, Μήτι ἔρχεται ὁ λύχνο ἵνα ὑπὸ τὸν μόδιον τεθῇ ἢ ὑπὸ τὴν κλίνην; οὐχ ἵνα ἐπὶ τὴν λυχνίαν τεθῇ; 22 οὐ γάρ ἐστιν κρυπτὸν ἐὰν μὴ ἵνα φανερωθῇ, οὐδὲ ἐγένετο ἀπόκρυφον ἀλλ’ ἵνα ἔλθῃ εἰ φανερόν. 23 εἴ τι ἔχει ὦτα ἀκούειν ἀκουέτω. 24 Καὶ ἔλεγεν αὐτοῖ, Βλέπετε τί ἀκούετε. ἐν ᾧ μέτρῳ μετρεῖτε μετρηθήσεται ὑμῖν καὶ προστεθήσεται ὑμῖν. 25 ὃ γὰρ ἔχει, δοθήσεται αὐτῷ· καὶ ὃ οὐκ ἔχει, καὶ ὃ ἔχει ἀρθήσεται ἀπ’ αὐτοῦ.

The parable of the growing seed

26 Καὶ ἔλεγεν, Οὕτω ἐστὶν ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ ὡ ἄνθρωπο βάλῃ τὸν σπόρον ἐπὶ τῆ γῆ 27 καὶ καθεύδῃ καὶ ἐγείρηται νύκτα καὶ ἡμέραν, καὶ ὁ σπόρο βλαστᾷ καὶ μηκύνηται ὡ οὐκ οἶδεν αὐτό. 28 αὐτομάτη ἡ γῆ καρποφορεῖ, πρῶτον χόρτον, εἶτα στάχυν, εἶτα πλήρη[] σῖτον ἐν τῷ στάχυϊ. 29 ὅταν δὲ παραδοῖ ὁ καρπό, εὐθὺ ἀποστέλλει τὸ δρέπανον, ὅτι παρέστηκεν ὁ θερισμό.

The parable of the mustard seed

30 Καὶ ἔλεγεν, Πῶ ὁμοιώσωμεν τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ, ἢ ἐν τίνι αὐτὴν παραβολῇ θῶμεν; 31 ὡ κόκκῳ σινάπεω, ὃ ὅταν σπαρῇ ἐπὶ τῆ γῆ, μικρότερον ὂν πάντων τῶν σπερμάτων τῶν ἐπὶ τῆ γῆ, 32 καὶ ὅταν σπαρῇ, ἀναβαίνει καὶ γίνεται μεῖζον πάντων τῶν λαχάνων καὶ ποιεῖ κλάδου μεγάλου, ὥστε δύνασθαι ὑπὸ τὴν σκιὰν αὐτοῦ τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ κατασκηνοῦν.

The use of parables

33 Καὶ τοιαύται παραβολαῖ πολλαῖ ἐλάλει αὐτοῖ τὸν λόγον, καθὼ ἠδύναντο ἀκούειν· 34 χωρὶ δὲ παραβολῆ οὐκ ἐλάλει αὐτοῖ, κατ’ ἰδίαν δὲ τοῖ ἰδίοι μαθηταῖ ἐπέλυεν πάντα.

Jesus stills a storm

35 Καὶ λέγει αὐτοῖ ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ ὀψία γενομένη, Διέλθωμεν εἰ τὸ πέραν. 36 καὶ ἀφέντε τὸν ὄχλον παραλαμβάνουσιν αὐτὸν ὡ ἦν ἐν τῷ πλοίῳ, καὶ ἄλλα πλοῖα ἦν μετ’ αὐτοῦ. 37 καὶ γίνεται λαῖλαψ μεγάλη ἀνέμου, καὶ τὰ κύματα ἐπέβαλλεν εἰ τὸ πλοῖον, ὥστε ἤδη γεμίζεσθαι τὸ πλοῖον. 38 καὶ αὐτὸ ἦν ἐν τῇ πρύμνῃ ἐπὶ τὸ προσκεφάλαιον καθεύδων· καὶ ἐγείρουσιν αὐτὸν καὶ λέγουσιν αὐτῷ, Διδάσκαλε, οὐ μέλει σοι ὅτι ἀπολλύμεθα; 39 καὶ διεγερθεὶ ἐπετίμησεν τῷ ἀνέμῳ καὶ εἶπεν τῇ θαλάσσῃ, Σιώπα, πεφίμωσο. καὶ ἐκόπασεν ὁ ἄνεμο, καὶ ἐγένετο γαλήνη μεγάλη. 40 καὶ εἶπεν αὐτοῖ, Τί δειλοί ἐστε; οὔπω ἔχετε πίστιν; 41 καὶ ἐφοβήθησαν φόβον μέγαν, καὶ ἔλεγον πρὸ ἀλλήλου, Τί ἄρα οὗτό ἐστιν ὅτι καὶ ὁ ἄνεμο καὶ ἡ θάλασσα ὑπακούει αὐτῷ;

Jesus heals the Gerasene demoniac

[5] Καὶ ἦλθον εἰ τὸ πέραν τῆ θαλάσση εἰ τὴν χώραν τῶν Γερασηνῶν.
[2] καὶ ἐξελθόντο αὐτοῦ ἐκ τοῦ πλοίου εὐθὺ ὑπήντησεν αὐτῷ ἐκ τῶν μνημείων
ἄνθρωπο ἐν πνεύματι ἀκαθάρτῳ, [3] ὃ τὴν κατοίκησιν εἶχεν ἐν τοῖ μνήμασιν·
καὶ οὐδὲ ἁλύσει οὐκέτι οὐδεὶ ἐδύνατο αὐτὸν δῆσαι, [4] διὰ τὸ αὐτὸν πολλάκι
πέδαι καὶ ἁλύσεσιν δεδέσθαι καὶ διεσπάσθαι ὑπ’ αὐτοῦ τὰ ἁλύσει καὶ τὰ πέδα
συντετρῖφθαι, καὶ οὐδεὶ ἴσχυεν αὐτὸν δαμάσαι· [5] καὶ διὰ παντὸ νυκτὸ καὶ
ἡμέρα ἐν τοῖ μνήμασιν καὶ ἐν τοῖ ὄρεσιν ἦν κράζων καὶ κατακόπτων ἑαυτὸν
λίθοι. [6] καὶ ἰδὼν τὸν Ἰησοῦν ἀπὸ μακρόθεν ἔδραμεν καὶ προσεκύνησεν αὐτῷ,
[7] καὶ κράξα φωνῇ μεγάλῃ λέγει, Τί ἐμοὶ καὶ σοί, Ἰησοῦ υἱὲ τοῦ θεοῦ τοῦ
ὑψίστου; ὁρκίζω σε τὸν θεόν, μή με βασανίσῃ. [8] ἔλεγεν γὰρ αὐτῷ, Ἔξελθε τὸ
πνεῦμα τὸ ἀκάθαρτον ἐκ τοῦ ἀνθρώπου. [9] καὶ ἐπηρώτα αὐτόν, Τί ὄνομά σοι;
καὶ λέγει αὐτῷ, Λεγιὼν ὄνομά μοι, ὅτι πολλοί ἐσμεν. [10] καὶ παρεκάλει αὐτὸν
πολλὰ ἵνα μὴ αὐτὰ ἀποστείλῃ ἔξω τῆ χώρα. [11] Ἦν δὲ ἐκεῖ πρὸ τῷ ὄρει ἀγέλη
χοίρων μεγάλη βοσκομένη· [12] καὶ παρεκάλεσαν αὐτὸν λέγοντε, Πέμψον ἡμᾶ
εἰ τοὺ χοίρου, ἵνα εἰ αὐτοὺ εἰσέλθωμεν. [13] καὶ ἐπέτρεψεν αὐτοῖ. καὶ ἐξελθόντα
τὰ πνεύματα τὰ ἀκάθαρτα εἰσῆλθον εἰ τοὺ χοίρου, καὶ ὥρμησεν ἡ ἀγέλη κατὰ
τοῦ κρημνοῦ εἰ τὴν θάλασσαν, ὡ δισχίλιοι, καὶ ἐπνίγοντο ἐν τῇ θαλάσσῃ.
[14] Καὶ οἱ βόσκοντε αὐτοὺ ἔφυγον καὶ ἀπήγγειλαν εἰ τὴν πόλιν καὶ εἰ τοὺ
ἀγρού· καὶ ἦλθον ἰδεῖν τί ἐστιν τὸ γεγονό. [15] καὶ ἔρχονται πρὸ τὸν Ἰησοῦν, καὶ
θεωροῦσιν τὸν δαιμονιζόμενον καθήμενον ἱματισμένον καὶ σωφρονοῦντα,
τὸν ἐσχηκότα τὸν λεγιῶνα, καὶ ἐφοβήθησαν. [16] καὶ διηγήσαντο αὐτοῖ οἱ
ἰδόντε πῶ ἐγένετο τῷ δαιμονιζομένῳ καὶ περὶ τῶν χοίρων. [17] καὶ ἤρξαντο
παρακαλεῖν αὐτὸν ἀπελθεῖν ἀπὸ τῶν ὁρίων αὐτῶν. [18] καὶ ἐμβαίνοντο αὐτοῦ
εἰ τὸ πλοῖον παρεκάλει αὐτὸν ὁ δαιμονισθεὶ ἵνα μετ’ αὐτοῦ ᾖ. [19] καὶ οὐκ
ἀφῆκεν αὐτόν, ἀλλὰ λέγει αὐτῷ, Ὕπαγε εἰ τὸν οἶκόν σου πρὸ τοὺ σού, καὶ
ἀπάγγειλον αὐτοῖ ὅσα ὁ κύριό σοι πεποίηκεν καὶ ἠλέησέν σε. [20] καὶ ἀπῆλθεν
καὶ ἤρξατο κηρύσσειν ἐν τῇ Δεκαπόλει ὅσα ἐποίησεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦ, καὶ πάντε
ἐθαύμαζον.

A girl restored to life and a woman healed

[21] Καὶ διαπεράσαντο τοῦ Ἰησοῦ [ἐν τῷ πλοίῳ] πάλιν εἰ τὸ πέραν συνήχθη
ὄχλο πολὺ ἐπ’ αὐτόν, καὶ ἦν παρὰ τὴν θάλασσαν. [22] καὶ ἔρχεται εἷ τῶν
ἀρχισυναγώγων, ὀνόματι Ἰάϊρο, καὶ ἰδὼν αὐτὸν πίπτει πρὸ τοὺ πόδα αὐτοῦ
[23] καὶ παρακαλεῖ αὐτὸν πολλὰ λέγων ὅτι Τὸ θυγάτριόν μου ἐσχάτω ἔχει, ἵνα
ἐλθὼν ἐπιθῇ τὰ χεῖρα αὐτῇ ἵνα σωθῇ καὶ ζήσῃ. [24] καὶ ἀπῆλθεν μετ’ αὐτοῦ. Καὶ
ἠκολούθει αὐτῷ ὄχλο πολύ, καὶ συνέθλιβον αὐτόν.
[25] Καὶ γυνὴ οὖσα ἐν ῥύσει αἵματο δώδεκα ἔτη [26] καὶ πολλὰ παθοῦσα ὑπὸ
πολλῶν ἰατρῶν καὶ δαπανήσασα τὰ παρ’ αὐτῆ πάντα καὶ μηδὲν ὠφεληθεῖσα

ἀλλὰ μᾶλλον εἰ τὸ χεῖρον ἐλθοῦσα, [27] ἀκούσασα περὶ τοῦ Ἰησοῦ, ἐλθοῦσα ἐν τῷ ὄχλῳ ὄπισθεν ἥψατο τοῦ ἱματίου αὐτοῦ· [28] ἔλεγεν γὰρ ὅτι Ἐὰν ἅψωμαι κἂν τῶν ἱματίων αὐτοῦ σωθήσομαι. [29] καὶ εὐθὺ ἐξηράνθη ἡ πηγὴ τοῦ αἵματο αὐτῆ, καὶ ἔγνω τῷ σώματι ὅτι ἴαται ἀπὸ τῆ μάστιγο. [30] καὶ εὐθὺ ὁ Ἰησοῦ ἐπιγνοὺ ἐν ἑαυτῷ τὴν ἐξ αὐτοῦ δύναμιν ἐξελθοῦσαν ἐπιστραφεὶ ἐν τῷ ὄχλῳ ἔλεγεν, Τί μου ἥψατο τῶν ἱματίων; [31] καὶ ἔλεγον αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, Βλέπει τὸν ὄχλον συνθλίβοντά σε, καὶ λέγει, Τί μου ἥψατο; [32] καὶ περιεβλέπετο ἰδεῖν τὴν τοῦτο ποιήσασαν. [33] ἡ δὲ γυνὴ φοβηθεῖσα καὶ τρέμουσα, εἰδυῖα ὃ γέγονεν αὐτῇ, ἦλθεν καὶ προσέπεσεν αὐτῷ καὶ εἶπεν αὐτῷ πᾶσαν τὴν ἀλήθειαν. [34] ὁ δὲ εἶπεν αὐτῇ, Θυγάτηρ, ἡ πίστι σου σέσωκέν σε· ὕπαγε εἰ εἰρήνην, καὶ ἴσθι ὑγιὴ ἀπὸ τῆ μάστιγό σου.

[35] Ἔτι αὐτοῦ λαλοῦντο ἔρχονται ἀπὸ τοῦ ἀρχισυναγώγου λέγοντε ὅτι Ἡ θυγάτηρ σου ἀπέθανεν· τί ἔτι σκύλλει τὸν διδάσκαλον; [36] ὁ δὲ Ἰησοῦ παρακούσα τὸν λόγον λαλούμενον λέγει τῷ ἀρχισυναγώγῳ, Μὴ φοβοῦ, μόνον πίστευε. [37] καὶ οὐκ ἀφῆκεν οὐδένα μετ᾽ αὐτοῦ συνακολουθῆσαι εἰ μὴ τὸν Πέτρον καὶ Ἰάκωβον καὶ Ἰωάννην τὸν ἀδελφὸν Ἰακώβου. [38] καὶ ἔρχονται εἰ τὸν οἶκον τοῦ ἀρχισυναγώγου, καὶ θεωρεῖ θόρυβον καὶ κλαίοντα καὶ ἀλαλάζοντα πολλά, [39] καὶ εἰσελθὼν λέγει αὐτοῖ, Τί θορυβεῖσθε καὶ κλαίετε; τὸ παιδίον οὐκ ἀπέθανεν ἀλλὰ καθεύδει. [40] καὶ κατεγέλων αὐτοῦ. αὐτὸ δὲ ἐκβαλὼν πάντα παραλαμβάνει τὸν πατέρα τοῦ παιδίου καὶ τὴν μητέρα καὶ τοὺ μετ᾽ αὐτοῦ, καὶ εἰσπορεύεται ὅπου ἦν τὸ παιδίον· [41] καὶ κρατήσα τῆ χειρὸ τοῦ παιδίου λέγει αὐτῇ, Ταλιθα κουμ, ὅ ἐστιν μεθερμηνευόμενον Τὸ κοράσιον, σοὶ λέγω, ἔγειρε. [42] καὶ εὐθὺ ἀνέστη τὸ κοράσιον καὶ περιεπάτει, ἦν γὰρ ἐτῶν δώδεκα. καὶ ἐξέστησαν [εὐθὺ] ἐκστάσει μεγάλῃ. [43] καὶ διεστείλατο αὐτοῖ πολλὰ ἵνα μηδεὶ γνοῖ τοῦτο, καὶ εἶπεν δοθῆναι αὐτῇ φαγεῖν.

The rejection of Jesus at Nazareth

[6] Καὶ ἐξῆλθεν ἐκεῖθεν, καὶ ἔρχεται εἰ τὴν πατρίδα αὐτοῦ, καὶ ἀκολουθοῦσιν αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ. [2] καὶ γενομένου σαββάτου ἤρξατο διδάσκειν ἐν τῇ συναγωγῇ· καὶ πολλοὶ ἀκούοντε ἐξεπλήσσοντο λέγοντε, Πόθεν τούτῳ ταῦτα, καὶ τί ἡ σοφία ἡ δοθεῖσα τούτῳ καὶ αἱ δυνάμει τοιαῦται διὰ τῶν χειρῶν αὐτοῦ γινόμεναι; [3] οὐχ οὗτό ἐστιν ὁ τέκτων, ὁ υἱὸ τῆ Μαρία καὶ ἀδελφὸ Ἰακώβου καὶ Ἰωσῆτο καὶ Ἰούδα καὶ Σίμωνο; καὶ οὐκ εἰσὶν αἱ ἀδελφαὶ αὐτοῦ ὧδε πρὸ ἡμᾶ; καὶ ἐσκανδαλίζοντο ἐν αὐτῷ. [4] καὶ ἔλεγεν αὐτοῖ ὁ Ἰησοῦ ὅτι Οὐκ ἔστιν προφήτη ἄτιμο εἰ μὴ ἐν τῇ πατρίδι αὐτοῦ καὶ ἐν τοῖ συγγενεῦσιν αὐτοῦ καὶ ἐν τῇ οἰκίᾳ αὐτοῦ. [5] καὶ οὐκ ἐδύνατο ἐκεῖ ποιῆσαι οὐδεμίαν δύναμιν, εἰ μὴ ὀλίγοι ἀρρώστοι ἐπιθεὶ τὰ χεῖρα ἐθεράπευσεν· [6] καὶ ἐθαύμαζεν διὰ τὴν ἀπιστίαν αὐτῶν. Καὶ περιῆγεν τὰ κώμα κύκλῳ διδάσκων.

The mission of the Twelve

7 Καὶ προσκαλεῖται τοὺ δώδεκα, καὶ ἤρξατο αὐτοὺ ἀποστέλλειν δύο δύο,
καὶ ἐδίδου αὐτοῖ ἐξουσίαν τῶν πνευμάτων τῶν ἀκαθάρτων· 8 καὶ παρήγγειλεν
αὐτοῖ ἵνα μηδὲν αἴρωσιν εἰ ὁδὸν εἰ μὴ ῥάβδον μόνον, μὴ ἄρτον, μὴ πήραν, μὴ
εἰ τὴν ζώνην χαλκόν, 9 ἀλλὰ ὑποδεδεμένου σανδάλια καὶ μὴ ἐνδύσησθε δύο
χιτῶνα. 10 καὶ ἔλεγεν αὐτοῖ, Ὅπου ἐὰν εἰσέλθητε εἰ οἰκίαν, ἐκεῖ μένετε ἕω
ἂν ἐξέλθητε ἐκεῖθεν. 11 καὶ ὃ ἂν τόπο μὴ δέξηται ὑμᾶ μηδὲ ἀκούσωσιν ὑμῶν,
ἐκπορευόμενοι ἐκεῖθεν ἐκτινάξατε τὸν χοῦν τὸν ὑποκάτω τῶν ποδῶν ὑμῶν εἰ
μαρτύριον αὐτοῖ. 12 Καὶ ἐξελθόντε ἐκήρυξαν ἵνα μετανοῶσιν, 13 καὶ δαιμόνια
πολλὰ ἐξέβαλλον, καὶ ἤλειφον ἐλαίῳ πολλοὺ ἀρρώστου καὶ ἐθεράπευον.

The death of John the Baptist

14 Καὶ ἤκουσεν ὁ βασιλεὺ Ἡρῴδη, φανερὸν γὰρ ἐγένετο τὸ ὄνομα αὐτοῦ,
καὶ ἔλεγον ὅτι Ἰωάννη ὁ βαπτίζων ἐγήγερται ἐκ νεκρῶν, καὶ διὰ τοῦτο
ἐνεργοῦσιν αἱ δυνάμει ἐν αὐτῷ. 15 ἄλλοι δὲ ἔλεγον ὅτι Ἠλία ἐστίν· ἄλλοι δὲ
ἔλεγον ὅτι προφήτη ὡ εἷ τῶν προφητῶν. 16 ἀκούσα δὲ ὁ Ἡρῴδη ἔλεγεν, Ὃν
ἐγὼ ἀπεκεφάλισα Ἰωάννην, οὗτο ἠγέρθη.

17 Αὐτὸ γὰρ ὁ Ἡρῴδη ἀποστείλα ἐκράτησεν τὸν Ἰωάννην καὶ ἔδησεν
αὐτὸν ἐν φυλακῇ διὰ Ἡρῳδιάδα τὴν γυναῖκα Φιλίππου τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ,
ὅτι αὐτὴν ἐγάμησεν· 18 ἔλεγεν γὰρ ὁ Ἰωάννη τῷ Ἡρῴδῃ ὅτι Οὐκ ἔξεστίν σοι
ἔχειν τὴν γυναῖκα τοῦ ἀδελφοῦ σου. 19 ἡ δὲ Ἡρῳδιὰ ἐνεῖχεν αὐτῷ καὶ ἤθελεν
αὐτὸν ἀποκτεῖναι, καὶ οὐκ ἠδύνατο· 20 ὁ γὰρ Ἡρῴδη ἐφοβεῖτο τὸν Ἰωάννην,
εἰδὼ αὐτὸν ἄνδρα δίκαιον καὶ ἅγιον, καὶ συνετήρει αὐτόν, καὶ ἀκούσα αὐτοῦ
πολλὰ ἠπόρει, καὶ ἡδέω αὐτοῦ ἤκουεν. 21 Καὶ γενομένη ἡμέρα εὐκαίρου ὅτε
Ἡρῴδη τοῖ γενεσίοι αὐτοῦ δεῖπνον ἐποίησεν τοῖ μεγιστᾶσιν αὐτοῦ καὶ τοῖ
χιλιάρχοι καὶ τοῖ πρώτοι τῆ Γαλιλαία, 22 καὶ εἰσελθούση τῆ θυγατρὸ αὐτοῦ
Ἡρῳδιάδο καὶ ὀρχησαμένη, ἤρεσεν τῷ Ἡρῴδῃ καὶ τοῖ συνανακειμένοι. εἶπεν
ὁ βασιλεὺ τῷ κορασίῳ, Αἴτησόν με ὃ ἐὰν θέλῃ, καὶ δώσω σοι· 23 καὶ ὤμοσεν
αὐτῇ [πολλά], Ὅ τι ἐάν με αἰτήσῃ δώσω σοι ἕω ἡμίσου τῆ βασιλεία μου.
24 καὶ ἐξελθοῦσα εἶπεν τῇ μητρὶ αὐτῆ, Τί αἰτήσωμαι; ἡ δὲ εἶπεν, Τὴν κεφαλὴν
Ἰωάννου τοῦ βαπτίζοντο. 25 καὶ εἰσελθοῦσα εὐθὺ μετὰ σπουδῆ πρὸ τὸν
βασιλέα ᾐτήσατο λέγουσα, Θέλω ἵνα ἐξαυτῆ δῷ μοι ἐπὶ πίνακι τὴν κεφαλὴν
Ἰωάννου τοῦ βαπτιστοῦ. 26 καὶ περίλυπο γενόμενο ὁ βασιλεὺ διὰ τοὺ ὅρκου
καὶ τοὺ ἀνακειμένου οὐκ ἠθέλησεν ἀθετῆσαι αὐτήν· 27 καὶ εὐθὺ ἀποστείλα ὁ
βασιλεὺ σπεκουλάτορα ἐπέταξεν ἐνέγκαι τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ. καὶ ἀπελθὼν
ἀπεκεφάλισεν αὐτὸν ἐν τῇ φυλακῇ 28 καὶ ἤνεγκεν τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ ἐπὶ
πίνακι καὶ ἔδωκεν αὐτὴν τῷ κορασίῳ, καὶ τὸ κοράσιον ἔδωκεν αὐτὴν τῇ μητρὶ
αὐτῆ. 29 καὶ ἀκούσαντε οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἦλθον καὶ ἦραν τὸ πτῶμα αὐτοῦ καὶ
ἔθηκαν αὐτὸ ἐν μνημείῳ.

The feeding of the five thousand

30 Καὶ συνάγονται οἱ ἀπόστολοι πρὸ τὸν Ἰησοῦν, καὶ ἀπήγγειλαν αὐτῷ
πάντα ὅσα ἐποίησαν καὶ ὅσα ἐδίδαξαν. 31 καὶ λέγει αὐτοῖ, Δεῦτε ὑμεῖ αὐτοὶ κατ’
ἰδίαν εἰ ἔρημον τόπον καὶ ἀναπαύσασθε ὀλίγον. ἦσαν γὰρ οἱ ἐρχόμενοι καὶ οἱ
ὑπάγοντε πολλοί, καὶ οὐδὲ φαγεῖν εὐκαίρουν. 32 καὶ ἀπῆλθον ἐν τῷ πλοίῳ εἰ
ἔρημον τόπον κατ’ ἰδίαν. 33 καὶ εἶδον αὐτοὺ ὑπάγοντα καὶ ἐπέγνωσαν πολλοί,
καὶ πεζῇ ἀπὸ πασῶν τῶν πόλεων συνέδραμον ἐκεῖ καὶ προῆλθον αὐτού. 34 καὶ
ἐξελθὼν εἶδεν πολὺν ὄχλον, καὶ ἐσπλαγχνίσθη ἐπ’ αὐτοὺ ὅτι ἦσαν ὡ πρόβατα
μὴ ἔχοντα ποιμένα, καὶ ἤρξατο διδάσκειν αὐτοὺ πολλά. 35 Καὶ ἤδη ὥρα πολλῆ
γενομένη προσελθόντε αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἔλεγον ὅτι Ἔρημό ἐστιν ὁ
τόπο, καὶ ἤδη ὥρα πολλή· 36 ἀπόλυσον αὐτού, ἵνα ἀπελθόντε εἰ τοὺ κύκλῳ
ἀγροὺ καὶ κώμα ἀγοράσωσιν ἑαυτοῖ τί φάγωσιν. 37 ὁ δὲ ἀποκριθεὶ εἶπεν
αὐτοῖ, Δότε αὐτοῖ ὑμεῖ φαγεῖν. καὶ λέγουσιν αὐτῷ, Ἀπελθόντε ἀγοράσωμεν
δηναρίων διακοσίων ἄρτου καὶ δώσομεν αὐτοῖ φαγεῖν; 38 ὁ δὲ λέγει αὐτοῖ,
Πόσου ἄρτου ἔχετε; ὑπάγετε ἴδετε. καὶ γνόντε λέγουσιν, Πέντε, καὶ δύο ἰχθύα.
39 καὶ ἐπέταξεν αὐτοῖ ἀνακλῖναι πάντα συμπόσια συμπόσια ἐπὶ τῷ χλωρῷ
χόρτῳ. 40 καὶ ἀνέπεσαν πρασιαὶ πρασιαὶ κατὰ ἑκατὸν καὶ κατὰ πεντήκοντα.
41 καὶ λαβὼν τοὺ πέντε ἄρτου καὶ τοὺ δύο ἰχθύα ἀναβλέψα εἰ τὸν οὐρανὸν
εὐλόγησεν καὶ κατέκλασεν τοὺ ἄρτου καὶ ἐδίδου τοῖ μαθηταῖ [αὐτοῦ] ἵνα
παρατιθῶσιν αὐτοῖ, καὶ τοὺ δύο ἰχθύα ἐμέρισεν πᾶσιν. 42 καὶ ἔφαγον πάντε
καὶ ἐχορτάσθησαν· 43 καὶ ἦραν κλάσματα δώδεκα κοφίνων πληρώματα καὶ
ἀπὸ τῶν ἰχθύων. 44 καὶ ἦσαν οἱ φαγόντε [τοὺ ἄρτου] πεντακισχίλιοι ἄνδρε.

Jesus walks on water

45 Καὶ εὐθὺ ἠνάγκασεν τοὺ μαθητὰ αὐτοῦ ἐμβῆναι εἰ τὸ πλοῖον καὶ
προάγειν εἰ τὸ πέραν πρὸ Βηθσαϊδάν, ἕω αὐτὸ ἀπολύει τὸν ὄχλον. 46 καὶ
ἀποταξάμενο αὐτοῖ ἀπῆλθεν εἰ τὸ ὄρο προσεύξασθαι.

47 Καὶ ὀψία γενομένη ἦν τὸ πλοῖον ἐν μέσῳ τῆ θαλάσση, καὶ αὐτὸ μόνο
ἐπὶ τῆ γῆ. 48 καὶ ἰδὼν αὐτοὺ βασανιζομένου ἐν τῷ ἐλαύνειν, ἦν γὰρ ὁ ἄνεμο
ἐναντίο αὐτοῖ, περὶ τετάρτην φυλακὴν τῆ νυκτὸ ἔρχεται πρὸ αὐτοὺ περιπατῶν
ἐπὶ τῆ θαλάσση· καὶ ἤθελεν παρελθεῖν αὐτού. 49 οἱ δὲ ἰδόντε αὐτὸν ἐπὶ τῆ
θαλάσση περιπατοῦντα ἔδοξαν ὅτι φάντασμά ἐστιν, καὶ ἀνέκραξαν· 50 πάντε
γὰρ αὐτὸν εἶδον καὶ ἐταράχθησαν. ὁ δὲ εὐθὺ ἐλάλησεν μετ’ αὐτῶν, καὶ λέγει
αὐτοῖ, Θαρσεῖτε, ἐγώ εἰμι· μὴ φοβεῖσθε. 51 καὶ ἀνέβη πρὸ αὐτοὺ εἰ τὸ πλοῖον,
καὶ ἐκόπασεν ὁ ἄνεμο. καὶ λίαν [ἐκ περισσοῦ] ἐν ἑαυτοῖ ἐξίσταντο, 52 οὐ γὰρ
συνῆκαν ἐπὶ τοῖ ἄρτοι, ἀλλ’ ἦν αὐτῶν ἡ καρδία πεπωρωμένη.

Healing the sick in Gennesaret

53 Καὶ διαπεράσαντε ἐπὶ τὴν γῆν ἦλθον εἰ Γεννησαρὲτ καὶ προσωρμί-

σθησαν. [54] καὶ ἐξελθόντων αὐτῶν ἐκ τοῦ πλοίου εὐθὺ ἐπιγνόντε αὐτὸν
[55] περιέδραμον ὅλην τὴν χώραν ἐκείνην καὶ ἤρξαντο ἐπὶ τοῖ κραβάττοι τοὺ
κακῶ ἔχοντα περιφέρειν ὅπου ἤκουον ὅτι ἐστίν. [56] καὶ ὅπου ἂν εἰσεπορεύετο
εἰ κώμα ἢ εἰ πόλει ἢ εἰ ἀγροὺ ἐν ταῖ ἀγοραῖ ἐτίθεσαν τοὺ ἀσθενοῦντα, καὶ
παρεκάλουν αὐτὸν ἵνα κἂν τοῦ κρασπέδου τοῦ ἱματίου αὐτοῦ ἅψωνται· καὶ
ὅσοι ἂν ἥψαντο αὐτοῦ ἐσῴζοντο.

The tradition of the elders

[7] Καὶ συνάγονται πρὸ αὐτὸν οἱ Φαρισαῖοι καί τινε τῶν γραμματέων
ἐλθόντε ἀπὸ Ἱεροσολύμων [2] καὶ ἰδόντε τινὰ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ ὅτι κοιναῖ
χερσίν, τοῦτ᾽ ἔστιν ἀνίπτοι, ἐσθίουσιν τοὺ ἄρτου [3] οἱ γὰρ Φαρισαῖοι καὶ πάντε
οἱ Ἰουδαῖοι ἐὰν μὴ πυγμῇ νίψωνται τὰ χεῖρα οὐκ ἐσθίουσιν, κρατοῦντε
τὴν παράδοσιν τῶν πρεσβυτέρων, [4] καὶ ἀπ᾽ ἀγορᾶ ἐὰν μὴ βαπτίσωνται οὐκ
ἐσθίουσιν, καὶ ἄλλα πολλά ἐστιν ἃ παρέλαβον κρατεῖν, βαπτισμοὺ ποτηρίων
καὶ ξεστῶν καὶ χαλκίων [καὶ κλινῶν] [5] καὶ ἐπερωτῶσιν αὐτὸν οἱ Φαρισαῖοι
καὶ οἱ γραμματεῖ, Διὰ τί οὐ περιπατοῦσιν οἱ μαθηταί σου κατὰ τὴν παράδοσιν
τῶν πρεσβυτέρων, ἀλλὰ κοιναῖ χερσὶν ἐσθίουσιν τὸν ἄρτον; [6] ὁ δὲ εἶπεν
αὐτοῖ, Καλῶ ἐπροφήτευσεν Ἠσαΐα περὶ ὑμῶν τῶν ὑποκριτῶν, ὡ γέγραπται
[ὅτι] Οὗτο ὁ λαὸ τοῖ χείλεσίν με τιμᾷ, ἡ δὲ καρδία αὐτῶν πόρρω ἀπέχει ἀπ᾽
ἐμοῦ· [7] μάτην δὲ σέβονταί με, διδάσκοντε διδασκαλία ἐντάλματα ἀνθρώπων.
[8] ἀφέντε τὴν ἐντολὴν τοῦ θεοῦ κρατεῖτε τὴν παράδοσιν τῶν ἀνθρώπων.

[9] Καὶ ἔλεγεν αὐτοῖ, Καλῶ ἀθετεῖτε τὴν ἐντολὴν τοῦ θεοῦ, ἵνα τὴν
παράδοσιν ὑμῶν στήσητε. [10] Μωϋσῆ γὰρ εἶπεν, Τίμα τὸν πατέρα σου καὶ τὴν
μητέρα σου, καί, Ὁ κακολογῶν πατέρα ἢ μητέρα θανάτῳ τελευτάτω· [11] ὑμεῖ
δὲ λέγετε, Ἐὰν εἴπῃ ἄνθρωπο τῷ πατρὶ ἢ τῇ μητρί, Κορβᾶν, ὅ ἐστιν, Δῶρον,
ὃ ἐὰν ἐξ ἐμοῦ ὠφεληθῇ, [12] οὐκέτι ἀφίετε αὐτὸν οὐδὲν ποιῆσαι τῷ πατρὶ ἢ τῇ
μητρί, [13] ἀκυροῦντε τὸν λόγον τοῦ θεοῦ τῇ παραδόσει ὑμῶν ᾗ παρεδώκατε·
καὶ παρόμοια τοιαῦτα πολλὰ ποιεῖτε.

[14] Καὶ προσκαλεσάμενο πάλιν τὸν ὄχλον ἔλεγεν αὐτοῖ, Ἀκούσατέ μου
πάντε καὶ σύνετε. [15] οὐδέν ἐστιν ἔξωθεν τοῦ ἀνθρώπου εἰσπορευόμενον εἰ
αὐτὸν ὃ δύναται κοινῶσαι αὐτόν· ἀλλὰ τὰ ἐκ τοῦ ἀνθρώπου ἐκπορευόμενά
ἐστιν τὰ κοινοῦντα τὸν ἄνθρωπον.

[17] Καὶ ὅτε εἰσῆλθεν εἰ οἶκον ἀπὸ τοῦ ὄχλου, ἐπηρώτων αὐτὸν οἱ μαθηταὶ
αὐτοῦ τὴν παραβολήν. [18] καὶ λέγει αὐτοῖ, Οὕτω καὶ ὑμεῖ ἀσύνετοί ἐστε; οὐ
νοεῖτε ὅτι πᾶν τὸ ἔξωθεν εἰσπορευόμενον εἰ τὸν ἄνθρωπον οὐ δύναται αὐτὸν
κοινῶσαι, [19] ὅτι οὐκ εἰσπορεύεται αὐτοῦ εἰ τὴν καρδίαν ἀλλ᾽ εἰ τὴν κοιλίαν, καὶ
εἰ τὸν ἀφεδρῶνα ἐκπορεύεται; καθαρίζων πάντα τὰ βρώματα. [20] ἔλεγεν δὲ ὅτι
Τὸ ἐκ τοῦ ἀνθρώπου ἐκπορευόμενον ἐκεῖνο κοινοῖ τὸν ἄνθρωπον· [21] ἔσωθεν
γὰρ ἐκ τῆ καρδία τῶν ἀνθρώπων οἱ διαλογισμοὶ οἱ κακοὶ ἐκπορεύονται,

πορνεῖαι, κλοπαί, φόνοι, 22 μοιχεῖαι, πλεονεξίαι, πονηρίαι, δόλο, ἀσέλγεια,
ὀφθαλμὸ πονηρό, βλασφημία, ὑπερηφανία, ἀφροσύνη· 23 πάντα ταῦτα τὰ
πονηρὰ ἔσωθεν ἐκπορεύεται καὶ κοινοῖ τὸν ἄνθρωπον.

The Syrophoenician woman's faith

24 Ἐκεῖθεν δὲ ἀναστὰ ἀπῆλθεν εἰ τὰ ὅρια Τύρου. καὶ εἰσελθὼν εἰ οἰκίαν
οὐδένα ἤθελεν γνῶναι, καὶ οὐκ ἠδυνήθη λαθεῖν· 25 ἀλλ' εὐθὺ ἀκούσασα
γυνὴ περὶ αὐτοῦ, ἧ εἶχεν τὸ θυγάτριον αὐτῆ πνεῦμα ἀκάθαρτον, ἐλθοῦσα
προσέπεσεν πρὸ τοὺ πόδα αὐτοῦ· 26 ἡ δὲ γυνὴ ἦν Ἑλληνί, Συροφοινίκισσα τῷ
γένει· καὶ ἠρώτα αὐτὸν ἵνα τὸ δαιμόνιον ἐκβάλῃ ἐκ τῆ θυγατρὸ αὐτῆ. 27 καὶ
ἔλεγεν αὐτῇ, Ἄφε πρῶτον χορτασθῆναι τὰ τέκνα, οὐ γάρ ἐστιν καλὸν λαβεῖν
τὸν ἄρτον τῶν τέκνων καὶ τοῖ κυναρίοι βαλεῖν. 28 ἡ δὲ ἀπεκρίθη καὶ λέγει
αὐτῷ, Κύριε, καὶ τὰ κυνάρια ὑποκάτω τῆ τραπέζη ἐσθίουσιν ἀπὸ τῶν ψιχίων
τῶν παιδίων. 29 καὶ εἶπεν αὐτῇ, Διὰ τοῦτον τὸν λόγον ὕπαγε, ἐξελήλυθεν ἐκ
τῆ θυγατρό σου τὸ δαιμόνιον. 30 καὶ ἀπελθοῦσα εἰ τὸν οἶκον αὐτῆ εὗρεν τὸ
παιδίον βεβλημένον ἐπὶ τὴν κλίνην καὶ τὸ δαιμόνιον ἐξεληλυθό.

Jesus cures a deaf man

31 Καὶ πάλιν ἐξελθὼν ἐκ τῶν ὁρίων Τύρου ἦλθεν διὰ Σιδῶνο εἰ τὴν
θάλασσαν τῆ Γαλιλαία ἀνὰ μέσον τῶν ὁρίων Δεκαπόλεω. 32 καὶ φέρουσιν
αὐτῷ κωφὸν καὶ μογιλάλον, καὶ παρακαλοῦσιν αὐτὸν ἵνα ἐπιθῇ αὐτῷ τὴν
χεῖρα. 33 καὶ ἀπολαβόμενο αὐτὸν ἀπὸ τοῦ ὄχλου κατ' ἰδίαν ἔβαλεν τοὺ
δακτύλου αὐτοῦ εἰ τὰ ὦτα αὐτοῦ καὶ πτύσα ἥψατο τῆ γλώσση αὐτοῦ, 34 καὶ
ἀναβλέψα εἰ τὸν οὐρανὸν ἐστέναξεν, καὶ λέγει αὐτῷ, Εφφαθα, ὅ ἐστιν,
Διανοίχθητι. 35 καὶ [εὐθέω] ἠνοίγησαν αὐτοῦ αἱ ἀκοαί, καὶ ἐλύθη ὁ δεσμὸ τῆ
γλώσση αὐτοῦ, καὶ ἐλάλει ὀρθῶ. 36 καὶ διεστείλατο αὐτοῖ ἵνα μηδενὶ λέγωσιν·
ὅσον δὲ αὐτοῖ διεστέλλετο, αὐτοὶ μᾶλλον περισσότερον ἐκήρυσσον. 37 καὶ
ὑπερπερισσῶ ἐξεπλήσσοντο λέγοντε, Καλῶ πάντα πεποίηκεν· καὶ τοὺ κωφοὺ
ποιεῖ ἀκούειν καὶ [τοὺ] ἀλάλου λαλεῖν.

Feeding the four thousand

[8] Ἐν ἐκείναι ταῖ ἡμέραι πάλιν πολλοῦ ὄχλου ὄντο καὶ μὴ ἐχόντων τί
φάγωσιν, προσκαλεσάμενο τοὺ μαθητὰ λέγει αὐτοῖ, 2 Σπλαγχνίζομαι ἐπὶ τὸν
ὄχλον ὅτι ἤδη ἡμέραι τρεῖ προσμένουσίν μοι καὶ οὐκ ἔχουσιν τί φάγωσιν·
3 καὶ ἐὰν ἀπολύσω αὐτοὺ νήστει εἰ οἶκον αὐτῶν, ἐκλυθήσονται ἐν τῇ ὁδῷ·
καί τινε αὐτῶν ἀπὸ μακρόθεν ἥκασιν. 4 καὶ ἀπεκρίθησαν αὐτῷ οἱ μαθηταὶ
αὐτοῦ ὅτι Πόθεν τούτου δυνήσεταί τι ὧδε χορτάσαι ἄρτων ἐπ' ἐρημία; 5 καὶ
ἠρώτα αὐτού, Πόσου ἔχετε ἄρτου; οἱ δὲ εἶπαν, Ἑπτά. 6 καὶ παραγγέλλει τῷ
ὄχλῳ ἀναπεσεῖν ἐπὶ τῆ γῆ· καὶ λαβὼν τοὺ ἑπτὰ ἄρτου εὐχαριστήσα ἔκλασεν
καὶ ἐδίδου τοῖ μαθηταῖ αὐτοῦ ἵνα παρατιθῶσιν καὶ παρέθηκαν τῷ ὄχλῳ. 7 καὶ

εἶχον ἰχθύδια ὀλίγα· καὶ εὐλογήσα αὐτὰ εἶπεν καὶ ταῦτα παρατιθέναι. [8] καὶ
ἔφαγον καὶ ἐχορτάσθησαν, καὶ ἦραν περισσεύματα κλασμάτων ἑπτὰ σπυρίδα.
[9] ἦσαν δὲ ὡ τετρακισχίλιοι. καὶ ἀπέλυσεν αὐτού. [10] Καὶ εὐθὺ ἐμβὰ εἰ τὸ πλοῖον
μετὰ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ ἦλθεν εἰ τὰ μέρη Δαλμανουθά.

The demand for a sign

[11] Καὶ ἐξῆλθον οἱ Φαρισαῖοι καὶ ἤρξαντο συζητεῖν αὐτῷ, ζητοῦντε παρ'
αὐτοῦ σημεῖον ἀπὸ τοῦ οὐρανοῦ, πειράζοντε αὐτόν. [12] καὶ ἀναστενάξα τῷ
πνεύματι αὐτοῦ λέγει, Τί ἡ γενεὰ αὕτη ζητεῖ σημεῖον; ἀμὴν λέγω ὑμῖν, εἰ
δοθήσεται τῇ γενεᾷ ταύτῃ σημεῖον. [13] καὶ ἀφεὶ αὐτοὺ πάλιν ἐμβὰ ἀπῆλθεν εἰ
τὸ πέραν.

The yeast of the Pharisees and of Herod

[14] Καὶ ἐπελάθοντο λαβεῖν ἄρτου, καὶ εἰ μὴ ἕνα ἄρτον οὐκ εἶχον μεθ'
ἑαυτῶν ἐν τῷ πλοίῳ. [15] καὶ διεστέλλετο αὐτοῖ λέγων, Ὁρᾶτε, βλέπετε ἀπὸ τῆ
ζύμη τῶν Φαρισαίων καὶ τῆ ζύμη Ἡρῴδου. [16] καὶ διελογίζοντο πρὸ ἀλλήλου
ὅτι Ἄρτου οὐκ ἔχουσιν. [17] καὶ γνοὺ λέγει αὐτοῖ, Τί διαλογίζεσθε ὅτι ἄρτου
οὐκ ἔχετε; οὔπω νοεῖτε οὐδὲ συνίετε; πεπωρωμένην ἔχετε τὴν καρδίαν
ὑμῶν; [18] ὀφθαλμοὺ ἔχοντε οὐ βλέπετε καὶ ὦτα ἔχοντε οὐκ ἀκούετε; καὶ οὐ
μνημονεύετε, [19] ὅτε τοὺ πέντε ἄρτου ἔκλασα εἰ τοὺ πεντακισχιλίου, πόσου
κοφίνου κλασμάτων πλήρει ἤρατε; λέγουσιν αὐτῷ, Δώδεκα. [20] Ὅτε τοὺ ἑπτὰ
εἰ τοὺ τετρακισχιλίου, πόσων σπυρίδων πληρώματα κλασμάτων ἤρατε; καὶ
λέγουσιν [αὐτῷ], Ἑπτά. [21] καὶ ἔλεγεν αὐτοῖ, Οὔπω συνίετε;

Jesus heals a blind man at Bethsaida

[22] Καὶ ἔρχονται εἰ Βηθσαϊδάν. καὶ φέρουσιν αὐτῷ τυφλὸν καὶ παρακα-
λοῦσιν αὐτὸν ἵνα αὐτοῦ ἅψηται. [23] καὶ ἐπιλαβόμενο τῆ χειρὸ τοῦ τυφλοῦ
ἐξήνεγκεν αὐτὸν ἔξω τῆ κώμη, καὶ πτύσα εἰ τὰ ὄμματα αὐτοῦ, ἐπιθεὶ τὰ
χεῖρα αὐτῷ, ἐπηρώτα αὐτόν, Εἴ τι βλέπει; [24] καὶ ἀναβλέψα ἔλεγεν, Βλέπω
τοὺ ἀνθρώπου, ὅτι ὡ δένδρα ὁρῶ περιπατοῦντα. [25] εἶτα πάλιν ἐπέθηκεν τὰ
χεῖρα ἐπὶ τοὺ ὀφθαλμοὺ αὐτοῦ, καὶ διέβλεψεν, καὶ ἀπεκατέστη, καὶ ἐνέβλεπεν
τηλαυγῶ ἅπαντα. [26] καὶ ἀπέστειλεν αὐτὸν εἰ οἶκον αὐτοῦ λέγων, Μηδὲ εἰ τὴν
κώμην εἰσέλθῃ.

Peter's declaration about Jesus

[27] Καὶ ἐξῆλθεν ὁ Ἰησοῦ καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ εἰ τὰ κώμα Καισαρεία τῆ
Φιλίππου· καὶ ἐν τῇ ὁδῷ ἐπηρώτα τοὺ μαθητὰ αὐτοῦ λέγων αὐτοῖ, Τίνα με
λέγουσιν οἱ ἄνθρωποι εἶναι; [28] οἱ δὲ εἶπαν αὐτῷ λέγοντε [ὅτι] Ἰωάννην τὸν
βαπτιστήν, καὶ ἄλλοι, Ἠλίαν, ἄλλοι δὲ ὅτι εἷ τῶν προφητῶν. [29] καὶ αὐτὸ
ἐπηρώτα αὐτού, Ὑμεῖ δὲ τίνα με λέγετε εἶναι; ἀποκριθεὶ ὁ Πέτρο λέγει αὐτῷ,
Σὺ εἶ ὁ Χριστό. [30] καὶ ἐπετίμησεν αὐτοῖ ἵνα μηδενὶ λέγωσιν περὶ αὐτοῦ.

Jesus foretells his death and resurrection

[31] Καὶ ἤρξατο διδάσκειν αὐτοὺ ὅτι δεῖ τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου πολλὰ
παθεῖν καὶ ἀποδοκιμασθῆναι ὑπὸ τῶν πρεσβυτέρων καὶ τῶν ἀρχιερέων καὶ
τῶν γραμματέων καὶ ἀποκτανθῆναι καὶ μετὰ τρεῖ ἡμέρα ἀναστῆναι· [32] καὶ
παρρησίᾳ τὸν λόγον ἐλάλει. καὶ προσλαβόμενο ὁ Πέτρο αὐτὸν ἤρξατο
ἐπιτιμᾶν αὐτῷ. [33] ὁ δὲ ἐπιστραφεὶ καὶ ἰδὼν τοὺ μαθητὰ αὐτοῦ ἐπετίμησεν
Πέτρῳ καὶ λέγει, Ὕπαγε ὀπίσω μου, Σατανᾶ, ὅτι οὐ φρονεῖ τὰ τοῦ θεοῦ ἀλλὰ
τὰ τῶν ἀνθρώπων.

[34] Καὶ προσκαλεσάμενο τὸν ὄχλον σὺν τοῖ μαθηταῖ αὐτοῦ εἶπεν αὐτοῖ, Εἴ
τι θέλει ὀπίσω μου ἀκολουθεῖν, ἀπαρνησάσθω ἑαυτὸν καὶ ἀράτω τὸν σταυρὸν
αὐτοῦ καὶ ἀκολουθείτω μοι. [35] ὃ γὰρ ἐὰν θέλῃ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ σῶσαι
ἀπολέσει αὐτήν· ὃ δ’ ἂν ἀπολέσει τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἕνεκεν ἐμοῦ καὶ τοῦ
εὐαγγελίου σώσει αὐτήν. [36] τί γὰρ ὠφελεῖ ἄνθρωπον κερδῆσαι τὸν κόσμον
ὅλον καὶ ζημιωθῆναι τὴν ψυχὴν αὐτοῦ; [37] τί γὰρ δοῖ ἄνθρωπο ἀντάλλαγμα
τῆ ψυχῆ αὐτοῦ; [38] ὃ γὰρ ἐὰν ἐπαισχυνθῇ με καὶ τοὺ ἐμοὺ λόγου ἐν τῇ γενεᾷ
ταύτῃ τῇ μοιχαλίδι καὶ ἁμαρτωλῷ, καὶ ὁ υἱὸ τοῦ ἀνθρώπου ἐπαισχυνθήσεται
αὐτὸν ὅταν ἔλθῃ ἐν τῇ δόξῃ τοῦ πατρὸ αὐτοῦ μετὰ τῶν ἀγγέλων τῶν ἁγίων.

[9] Καὶ ἔλεγεν αὐτοῖ, Ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι εἰσίν τινε ὧδε τῶν ἑστηκότων
οἵτινε οὐ μὴ γεύσωνται θανάτου ἕω ἂν ἴδωσιν τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ
ἐληλυθυῖαν ἐν δυνάμει.

The transfiguration

[2] Καὶ μετὰ ἡμέρα ἓξ παραλαμβάνει ὁ Ἰησοῦ τὸν Πέτρον καὶ τὸν Ἰάκωβον
καὶ τὸν Ἰωάννην, καὶ ἀναφέρει αὐτοὺ εἰ ὄρο ὑψηλὸν κατ’ ἰδίαν μόνου. καὶ
μετεμορφώθη ἔμπροσθεν αὐτῶν, [3] καὶ τὰ ἱμάτια αὐτοῦ ἐγένετο στίλβοντα
λευκὰ λίαν οἷα γναφεὺ ἐπὶ τῆ γῆ οὐ δύναται οὕτω λευκᾶναι. [4] καὶ ὤφθη
αὐτοῖ Ἠλία σὺν Μωϋσεῖ, καὶ ἦσαν συλλαλοῦντε τῷ Ἰησοῦ. [5] καὶ ἀποκριθεὶ ὁ
Πέτρο λέγει τῷ Ἰησοῦ, Ῥαββί, καλόν ἐστιν ἡμᾶ ὧδε εἶναι, καὶ ποιήσωμεν τρεῖ
σκηνά, σοὶ μίαν καὶ Μωϋσεῖ μίαν καὶ Ἠλίᾳ μίαν. [6] οὐ γὰρ ᾔδει τί ἀποκριθῇ,
ἔκφοβοι γὰρ ἐγένοντο. [7] καὶ ἐγένετο νεφέλη ἐπισκιάζουσα αὐτοῖ, καὶ ἐγένετο
φωνὴ ἐκ τῆ νεφέλη, Οὗτό ἐστιν ὁ υἱό μου ὁ ἀγαπητό, ἀκούετε αὐτοῦ. [8] καὶ
ἐξάπινα περιβλεψάμενοι οὐκέτι οὐδένα εἶδον ἀλλὰ τὸν Ἰησοῦν μόνον μεθ’
ἑαυτῶν.

The coming of Elijah

[9] Καὶ καταβαινόντων αὐτῶν ἐκ τοῦ ὄρου διεστείλατο αὐτοῖ ἵνα μηδενὶ
ἃ εἶδον διηγήσωνται, εἰ μὴ ὅταν ὁ υἱὸ τοῦ ἀνθρώπου ἐκ νεκρῶν ἀναστῇ.
[10] καὶ τὸν λόγον ἐκράτησαν πρὸ ἑαυτοὺ συζητοῦντε τί ἐστιν τὸ ἐκ νεκρῶν
ἀναστῆναι. [11] καὶ ἐπηρώτων αὐτὸν λέγοντε, Ὅτι λέγουσιν οἱ γραμματεῖ

ὅτι Ἠλίαν δεῖ ἐλθεῖν πρῶτον; 12 ὁ δὲ ἔφη αὐτοῖ, Ἠλία μὲν ἐλθὼν πρῶτον
ἀποκαθιστάνει πάντα, καὶ πῶ γέγραπται ἐπὶ τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου ἵνα
πολλὰ πάθῃ καὶ ἐξουδενηθῇ; 13 ἀλλὰ λέγω ὑμῖν ὅτι καὶ Ἠλία ἐλήλυθεν, καὶ
ἐποίησαν αὐτῷ ὅσα ἤθελον, καθὼ γέγραπται ἐπ' αὐτόν.

The healing of a boy with a spirit

14 Καὶ ἐλθόντε πρὸ τοὺ μαθητὰ εἶδον ὄχλον πολὺν περὶ αὐτοὺ καὶ
γραμματεῖ συζητοῦντα πρὸ αὐτού. 15 καὶ εὐθὺ πᾶ ὁ ὄχλο ἰδόντε αὐτὸν
ἐξεθαμβήθησαν, καὶ προστρέχοντε ἠσπάζοντο αὐτόν. 16 καὶ ἐπηρώτησεν
αὐτού, Τί συζητεῖτε πρὸ αὐτού; 17 καὶ ἀπεκρίθη αὐτῷ εἷ ἐκ τοῦ ὄχλου,
Διδάσκαλε, ἤνεγκα τὸν υἱόν μου πρὸ σέ, ἔχοντα πνεῦμα ἄλαλον· 18 καὶ ὅπου
ἐὰν αὐτὸν καταλάβῃ ῥήσσει αὐτόν, καὶ ἀφρίζει καὶ τρίζει τοὺ ὀδόντα καὶ
ξηραίνεται· καὶ εἶπα τοῖ μαθηταῖ σου ἵνα αὐτὸ ἐκβάλωσιν, καὶ οὐκ ἴσχυσαν.
19 ὁ δὲ ἀποκριθεὶ αὐτοῖ λέγει, Ὦ γενεὰ ἄπιστο, ἕω πότε πρὸ ὑμᾶ ἔσομαι; ἕω
πότε ἀνέξομαι ὑμῶν; φέρετε αὐτὸν πρό με. 20 καὶ ἤνεγκαν αὐτὸν πρὸ αὐτόν.
καὶ ἰδὼν αὐτὸν τὸ πνεῦμα εὐθὺ συνεσπάραξεν αὐτόν, καὶ πεσὼν ἐπὶ τῆ γῆ
ἐκυλίετο ἀφρίζων. 21 καὶ ἐπηρώτησεν τὸν πατέρα αὐτοῦ, Πόσο χρόνο ἐστὶν
ὡ τοῦτο γέγονεν αὐτῷ; ὁ δὲ εἶπεν, Ἐκ παιδιόθεν· 22 καὶ πολλάκι καὶ εἰ πῦρ
αὐτὸν ἔβαλεν καὶ εἰ ὕδατα ἵνα ἀπολέσῃ αὐτόν· ἀλλ' εἴ τι δύνῃ, βοήθησον ἡμῖν
σπλαγχνισθεὶ ἐφ' ἡμᾶ. 23 ὁ δὲ Ἰησοῦ εἶπεν αὐτῷ, Τὸ Εἰ δύνῃ πάντα δυνατὰ τῷ
πιστεύοντι. 24 εὐθὺ κράξα ὁ πατὴρ τοῦ παιδίου ἔλεγεν, Πιστεύω· βοήθει μου
τῇ ἀπιστίᾳ. 25 ἰδὼν δὲ ὁ Ἰησοῦ ὅτι ἐπισυντρέχει ὄχλο ἐπετίμησεν τῷ πνεύματι
τῷ ἀκαθάρτῳ λέγων αὐτῷ, Τὸ ἄλαλον καὶ κωφὸν πνεῦμα, ἐγὼ ἐπιτάσσω σοι,
ἔξελθε ἐξ αὐτοῦ καὶ μηκέτι εἰσέλθῃ εἰ αὐτόν. 26 καὶ κράξα καὶ πολλὰ σπαράξα
ἐξῆλθεν· καὶ ἐγένετο ὡσεὶ νεκρό, ὥστε τοὺ πολλοὺ λέγειν ὅτι ἀπέθανεν.
27 ὁ δὲ Ἰησοῦ κρατήσα τῆ χειρὸ αὐτοῦ ἤγειρεν αὐτόν, καὶ ἀνέστη. 28 καὶ
εἰσελθόντο αὐτοῦ εἰ οἶκον οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ κατ' ἰδίαν ἐπηρώτων αὐτόν, Ὅτι
ἡμεῖ οὐκ ἠδυνήθημεν ἐκβαλεῖν αὐτό; 29 καὶ εἶπεν αὐτοῖ, Τοῦτο τὸ γένο ἐν
οὐδενὶ δύναται ἐξελθεῖν εἰ μὴ ἐν προσευχῇ.

Jesus again foretells his death and resurrection

30 Κἀκεῖθεν ἐξελθόντε παρεπορεύοντο διὰ τῆ Γαλιλαία, καὶ οὐκ ἤθελεν
ἵνα τι γνοῖ· 31 ἐδίδασκεν γὰρ τοὺ μαθητὰ αὐτοῦ καὶ ἔλεγεν αὐτοῖ ὅτι Ὁ υἱὸ
τοῦ ἀνθρώπου παραδίδοται εἰ χεῖρα ἀνθρώπων, καὶ ἀποκτενοῦσιν αὐτόν,
καὶ ἀποκτανθεὶ μετὰ τρεῖ ἡμέρα ἀναστήσεται. 32 οἱ δὲ ἠγνόουν τὸ ῥῆμα, καὶ
ἐφοβοῦντο αὐτὸν ἐπερωτῆσαι.

Who is the greatest?

33 Καὶ ἦλθον εἰ Καφαρναούμ. καὶ ἐν τῇ οἰκίᾳ γενόμενο ἐπηρώτα αὐτού,
Τί ἐν τῇ ὁδῷ διελογίζεσθε; 34 οἱ δὲ ἐσιώπων, πρὸ ἀλλήλου γὰρ διελέχθησαν

ἐν τῇ ὁδῷ τί μείζων. 35 καὶ καθίσα ἐφώνησεν τοὺ δώδεκα καὶ λέγει αὐτοῖ, Εἴ
τι θέλει πρῶτο εἶναι ἔσται πάντων ἔσχατο καὶ πάντων διάκονο. 36 καὶ λαβὼν
παιδίον ἔστησεν αὐτὸ ἐν μέσῳ αὐτῶν καὶ ἐναγκαλισάμενο αὐτὸ εἶπεν αὐτοῖ,
37 Ὃ ἂν ἓν τῶν τοιούτων παιδίων δέξηται ἐπὶ τῷ ὀνόματί μου, ἐμὲ δέχεται·
καὶ ὃ ἂν ἐμὲ δέχηται, οὐκ ἐμὲ δέχεται ἀλλὰ τὸν ἀποστείλαντά με.

Another exorcist

38 Ἔφη αὐτῷ ὁ Ἰωάννη, Διδάσκαλε, εἴδομέν τινα ἐν τῷ ὀνόματί σου
ἐκβάλλοντα δαιμόνια, καὶ ἐκωλύομεν αὐτόν, ὅτι οὐκ ἠκολούθει ἡμῖν. 39 ὁ
δὲ Ἰησοῦ εἶπεν, Μὴ κωλύετε αὐτόν, οὐδεὶ γάρ ἐστιν ὃ ποιήσει δύναμιν ἐπὶ
τῷ ὀνόματί μου καὶ δυνήσεται ταχὺ κακολογῆσαί με· 40 ὃ γὰρ οὐκ ἔστιν καθ’
ἡμῶν, ὑπὲρ ἡμῶν ἐστιν. 41 Ὃ γὰρ ἂν ποτίσῃ ὑμᾶ ποτήριον ὕδατο ἐν ὀνόματι
ὅτι Χριστοῦ ἐστε, ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι οὐ μὴ ἀπολέσῃ τὸν μισθὸν αὐτοῦ.

Temptations to sin

42 Καὶ ὃ ἂν σκανδαλίσῃ ἕνα τῶν μικρῶν τούτων τῶν πιστευόντων [εἰ
ἐμέ], καλόν ἐστιν αὐτῷ μᾶλλον εἰ περίκειται μύλο ὀνικὸ περὶ τὸν τράχηλον
αὐτοῦ καὶ βέβληται εἰ τὴν θάλασσαν. 43 Καὶ ἐὰν σκανδαλίζῃ σε ἡ χείρ σου,
ἀπόκοψον αὐτήν· καλόν ἐστίν σε κυλλὸν εἰσελθεῖν εἰ τὴν ζωὴν ἢ τὰ δύο
χεῖρα ἔχοντα ἀπελθεῖν εἰ τὴν γέενναν, εἰ τὸ πῦρ τὸ ἄσβεστον. 45 καὶ ἐὰν ὁ πού
σου σκανδαλίζῃ σε, ἀπόκοψον αὐτόν· καλόν ἐστίν σε εἰσελθεῖν εἰ τὴν ζωὴν
χωλὸν ἢ τοὺ δύο πόδα ἔχοντα βληθῆναι εἰ τὴν γέενναν. 47 καὶ ἐὰν ὁ ὀφθαλμό
σου σκανδαλίζῃ σε, ἔκβαλε αὐτόν· καλόν σέ ἐστιν μονόφθαλμον εἰσελθεῖν εἰ
τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ ἢ δύο ὀφθαλμοὺ ἔχοντα βληθῆναι εἰ τὴν γέενναν,
48 ὅπου ὁ σκώληξ αὐτῶν οὐ τελευτᾷ καὶ τὸ πῦρ οὐ σβέννυται· 49 πᾶ γὰρ πυρὶ
ἁλισθήσεται. 50 Καλὸν τὸ ἅλα· ἐὰν δὲ τὸ ἅλα ἄναλον γένηται, ἐν τίνι αὐτὸ
ἀρτύσετε; ἔχετε ἐν ἑαυτοῖ ἅλα, καὶ εἰρηνεύετε ἐν ἀλλήλοι.

Teaching about divorce

[10] Καὶ ἐκεῖθεν ἀναστὰ ἔρχεται εἰ τὰ ὅρια τῆ Ἰουδαία [καὶ] πέραν τοῦ
Ἰορδάνου, καὶ συμπορεύονται πάλιν ὄχλοι πρὸ αὐτόν, καὶ ὡ εἰώθει πάλιν
ἐδίδασκεν αὐτού.

2 Καὶ προσελθόντε Φαρισαῖοι ἐπηρώτων αὐτὸν εἰ ἔξεστιν ἀνδρὶ γυναῖκα
ἀπολῦσαι, πειράζοντε αὐτόν. 3 ὁ δὲ ἀποκριθεὶ εἶπεν αὐτοῖ, Τί ὑμῖν ἐνετείλατο
Μωϋσῆ; 4 οἱ δὲ εἶπαν, Ἐπέτρεψεν Μωϋσῆ βιβλίον ἀποστασίου γράψαι καὶ
ἀπολῦσαι. 5 ὁ δὲ Ἰησοῦ εἶπεν αὐτοῖ, Πρὸ τὴν σκληροκαρδίαν ὑμῶν ἔγραψεν
ὑμῖν τὴν ἐντολὴν ταύτην. 6 ἀπὸ δὲ ἀρχῆ κτίσεω ἄρσεν καὶ θῆλυ ἐποίησεν
αὐτού· 7 ἕνεκεν τούτου καταλείψει ἄνθρωπο τὸν πατέρα αὐτοῦ καὶ τὴν
μητέρα [καὶ προσκολληθήσεται πρὸ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ], 8 καὶ ἔσονται οἱ δύο

εἰ σάρκα μίαν· ὥστε οὐκέτι εἰσὶν δύο ἀλλὰ μία σάρξ. 9 ὃ οὖν ὁ θεὸ συνέζευξεν ἄνθρωπο μὴ χωριζέτω.

10 Καὶ εἰ τὴν οἰκίαν πάλιν οἱ μαθηταὶ περὶ τούτου ἐπηρώτων αὐτόν. 11 καὶ λέγει αὐτοῖ, Ὃ ἂν ἀπολύσῃ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ καὶ γαμήσῃ ἄλλην μοιχᾶται ἐπ᾽ αὐτήν, 12 καὶ ἐὰν αὐτὴ ἀπολύσασα τὸν ἄνδρα αὐτῆ γαμήσῃ ἄλλον μοιχᾶται.

Jesus blesses little children

13 Καὶ προσέφερον αὐτῷ παιδία ἵνα αὐτῶν ἅψηται· οἱ δὲ μαθηταὶ ἐπετίμησαν αὐτοῖ. 14 ἰδὼν δὲ ὁ Ἰησοῦ ἠγανάκτησεν καὶ εἶπεν αὐτοῖ, Ἄφετε τὰ παιδία ἔρχεσθαι πρό με, μὴ κωλύετε αὐτά, τῶν γὰρ τοιούτων ἐστὶν ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ. 15 ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὃ ἂν μὴ δέξηται τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ ὡ παιδίον, οὐ μὴ εἰσέλθῃ εἰ αὐτήν. 16 καὶ ἐναγκαλισάμενο αὐτὰ κατευλόγει τιθεὶ τὰ χεῖρα ἐπ᾽ αὐτά.

The rich man

17 Καὶ ἐκπορευομένου αὐτοῦ εἰ ὁδὸν προσδραμὼν εἷ καὶ γονυπετήσα αὐτὸν ἐπηρώτα αὐτόν, Διδάσκαλε ἀγαθέ, τί ποιήσω ἵνα ζωὴν αἰώνιον κληρονομήσω; 18 ὁ δὲ Ἰησοῦ εἶπεν αὐτῷ, Τί με λέγει ἀγαθόν; οὐδεὶ ἀγαθὸ εἰ μὴ εἷ ὁ θεό. 19 τὰ ἐντολὰ οἶδα· Μὴ φονεύσῃ, Μὴ μοιχεύσῃ, Μὴ κλέψῃ, Μὴ ψευδομαρτυρήσῃ, Μὴ ἀποστερήσῃ, Τίμα τὸν πατέρα σου καὶ τὴν μητέρα. 20 ὁ δὲ ἔφη αὐτῷ, Διδάσκαλε, ταῦτα πάντα ἐφυλαξάμην ἐκ νεότητό μου. 21 ὁ δὲ Ἰησοῦ ἐμβλέψα αὐτῷ ἠγάπησεν αὐτὸν καὶ εἶπεν αὐτῷ, Ἕν σε ὑστερεῖ· ὕπαγε ὅσα ἔχει πώλησον καὶ δὸ [τοῖ] πτωχοῖ, καὶ ἕξει θησαυρὸν ἐν οὐρανῷ, καὶ δεῦρο ἀκολούθει μοι. 22 ὁ δὲ στυγνάσα ἐπὶ τῷ λόγῳ ἀπῆλθεν λυπούμενο, ἦν γὰρ ἔχων κτήματα πολλά.

23 Καὶ περιβλεψάμενο ὁ Ἰησοῦ λέγει τοῖ μαθηταῖ αὐτοῦ, Πῶ δυσκόλω οἱ τὰ χρήματα ἔχοντε εἰ τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ εἰσελεύσονται. 24 οἱ δὲ μαθηταὶ ἐθαμβοῦντο ἐπὶ τοῖ λόγοι αὐτοῦ. ὁ δὲ Ἰησοῦ πάλιν ἀποκριθεὶ λέγει αὐτοῖ, Τέκνα, πῶ δύσκολόν ἐστιν εἰ τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ εἰσελθεῖν· 25 εὐκοπώτερόν ἐστιν κάμηλον διὰ [τῆ] τρυμαλιᾶ [τῆ] ῥαφίδο διελθεῖν ἢ πλούσιον εἰ τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ εἰσελθεῖν. 26 οἱ δὲ περισσῶ ἐξεπλήσσοντο λέγοντε πρὸ ἑαυτού, Καὶ τί δύναται σωθῆναι; 27 ἐμβλέψα αὐτοῖ ὁ Ἰησοῦ λέγει, Παρὰ ἀνθρώποι ἀδύνατον ἀλλ᾽ οὐ παρὰ θεῷ, πάντα γὰρ δυνατὰ παρὰ τῷ θεῷ.

28 Ἤρξατο λέγειν ὁ Πέτρο αὐτῷ, Ἰδοὺ ἡμεῖ ἀφήκαμεν πάντα καὶ ἠκολουθήκαμέν σοι. 29 ἔφη ὁ Ἰησοῦ, Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, οὐδεί ἐστιν ὃ ἀφῆκεν οἰκίαν ἢ ἀδελφοὺ ἢ ἀδελφὰ ἢ μητέρα ἢ πατέρα ἢ τέκνα ἢ ἀγροὺ ἕνεκεν ἐμοῦ καὶ ἕνεκεν τοῦ εὐαγγελίου, 30 ἐὰν μὴ λάβῃ ἑκατονταπλασίονα νῦν ἐν τῷ καιρῷ τούτῳ οἰκία καὶ ἀδελφοὺ καὶ ἀδελφὰ καὶ μητέρα καὶ τέκνα καὶ ἀγροὺ μετὰ διωγμῶν, καὶ ἐν τῷ αἰῶνι τῷ ἐρχομένῳ ζωὴν αἰώνιον. 31 πολλοὶ δὲ ἔσονται πρῶτοι ἔσχατοι καὶ [οἱ] ἔσχατοι πρῶτοι.

A third time Jesus foretells his death and resurrection

32 Ἦσαν δὲ ἐν τῇ ὁδῷ ἀναβαίνοντε εἰ Ἱεροσόλυμα, καὶ ἦν προάγων αὐτοὺ
ὁ Ἰησοῦ, καὶ ἐθαμβοῦντο, οἱ δὲ ἀκολουθοῦντε ἐφοβοῦντο. καὶ παραλαβὼν
πάλιν τοὺ δώδεκα ἤρξατο αὐτοῖ λέγειν τὰ μέλλοντα αὐτῷ συμβαίνειν, 33 ὅτι
Ἰδοὺ ἀναβαίνομεν εἰ Ἱεροσόλυμα, καὶ ὁ υἱὸ τοῦ ἀνθρώπου παραδοθήσεται
τοῖ ἀρχιερεῦσιν καὶ τοῖ γραμματεῦσιν, καὶ κατακρινοῦσιν αὐτὸν θανάτῳ καὶ
παραδώσουσιν αὐτὸν τοῖ ἔθνεσιν 34 καὶ ἐμπαίξουσιν αὐτῷ καὶ ἐμπτύσουσιν
αὐτῷ καὶ μαστιγώσουσιν αὐτὸν καὶ ἀποκτενοῦσιν, καὶ μετὰ τρεῖ ἡμέρα
ἀναστήσεται.

The request of James and John

35 Καὶ προσπορεύονται αὐτῷ Ἰάκωβο καὶ Ἰωάννη οἱ υἱοὶ Ζεβεδαίου
λέγοντε αὐτῷ, Διδάσκαλε, θέλομεν ἵνα ὃ ἐὰν αἰτήσωμέν σε ποιήσῃ ἡμῖν. 36 ὁ
δὲ εἶπεν αὐτοῖ, Τί θέλετέ [με] ποιήσω ὑμῖν; 37 οἱ δὲ εἶπαν αὐτῷ, Δὸ ἡμῖν ἵνα εἷ
σου ἐκ δεξιῶν καὶ εἷ ἐξ ἀριστερῶν καθίσωμεν ἐν τῇ δόξῃ σου. 38 ὁ δὲ Ἰησοῦ
εἶπεν αὐτοῖ, Οὐκ οἴδατε τί αἰτεῖσθε. δύνασθε πιεῖν τὸ ποτήριον ὃ ἐγὼ πίνω, ἢ
τὸ βάπτισμα ὃ ἐγὼ βαπτίζομαι βαπτισθῆναι; 39 οἱ δὲ εἶπαν αὐτῷ, Δυνάμεθα. ὁ
δὲ Ἰησοῦ εἶπεν αὐτοῖ, Τὸ ποτήριον ὃ ἐγὼ πίνω πίεσθε καὶ τὸ βάπτισμα ὃ ἐγὼ
βαπτίζομαι βαπτισθήσεσθε, 40 τὸ δὲ καθίσαι ἐκ δεξιῶν μου ἢ ἐξ εὐωνύμων
οὐκ ἔστιν ἐμὸν δοῦναι, ἀλλ' οἷ ἡτοίμασται. 41 Καὶ ἀκούσαντε οἱ δέκα ἤρξαντο
ἀγανακτεῖν περὶ Ἰακώβου καὶ Ἰωάννου. 42 καὶ προσκαλεσάμενο αὐτοὺ ὁ
Ἰησοῦ λέγει αὐτοῖ, Οἴδατε ὅτι οἱ δοκοῦντε ἄρχειν τῶν ἐθνῶν κατακυριεύουσιν
αὐτῶν καὶ οἱ μεγάλοι αὐτῶν κατεξουσιάζουσιν αὐτῶν. 43 οὐχ οὕτω δέ ἐστιν
ἐν ὑμῖν· ἀλλ' ὃ ἂν θέλῃ μέγα γενέσθαι ἐν ὑμῖν, ἔσται ὑμῶν διάκονο, 44 καὶ
ὃ ἂν θέλῃ ἐν ὑμῖν εἶναι πρῶτο, ἔσται πάντων δοῦλο· 45 καὶ γὰρ ὁ υἱὸ τοῦ
ἀνθρώπου οὐκ ἦλθεν διακονηθῆναι ἀλλὰ διακονῆσαι καὶ δοῦναι τὴν ψυχὴν
αὐτοῦ λύτρον ἀντὶ πολλῶν.

The healing of Blind Bartimaeus

46 Καὶ ἔρχονται εἰ Ἰεριχώ. καὶ ἐκπορευομένου αὐτοῦ ἀπὸ Ἰεριχὼ καὶ τῶν
μαθητῶν αὐτοῦ καὶ ὄχλου ἱκανοῦ ὁ υἱὸ Τιμαίου Βαρτιμαῖο τυφλὸ προσαίτη
ἐκάθητο παρὰ τὴν ὁδόν. 47 καὶ ἀκούσα ὅτι Ἰησοῦ ὁ Ναζαρηνό ἐστιν ἤρξατο
κράζειν καὶ λέγειν, Υἱὲ Δαυὶδ Ἰησοῦ, ἐλέησόν με. 48 καὶ ἐπετίμων αὐτῷ πολλοὶ
ἵνα σιωπήσῃ· ὁ δὲ πολλῷ μᾶλλον ἔκραζεν, Υἱὲ Δαυίδ, ἐλέησόν με. 49 καὶ στὰ
ὁ Ἰησοῦ εἶπεν, Φωνήσατε αὐτόν. καὶ φωνοῦσιν τὸν τυφλὸν λέγοντε αὐτῷ,
Θάρσει, ἔγειρε, φωνεῖ σε. 50 ὁ δὲ ἀποβαλὼν τὸ ἱμάτιον αὐτοῦ ἀναπηδήσα
ἦλθεν πρὸ τὸν Ἰησοῦν. 51 καὶ ἀποκριθεὶ αὐτῷ ὁ Ἰησοῦ εἶπεν, Τί σοι θέλει
ποιήσω; ὁ δὲ τυφλὸ εἶπεν αὐτῷ, Ραββουνι, ἵνα ἀναβλέψω. 52 καὶ ὁ Ἰησοῦ εἶπεν
αὐτῷ, Ὕπαγε, ἡ πίστι σου σέσωκέν σε. καὶ εὐθὺ ἀνέβλεψεν, καὶ ἠκολούθει

αὐτῷ ἐν τῇ ὁδῷ.

Jesus’ triumphal entry into Jerusalem

[11] Καὶ ὅτε ἐγγίζουσιν εἰ Ἱεροσόλυμα εἰ Βηθφαγὴ καὶ Βηθανίαν πρὸ
τὸ Ὄρο τῶν Ἐλαιῶν, ἀποστέλλει δύο τῶν μαθητῶν αὐτοῦ 2 καὶ λέγει αὐτοῖ,
Ὑπάγετε εἰ τὴν κώμην τὴν κατέναντι ὑμῶν, καὶ εὐθὺ εἰσπορευόμενοι εἰ
αὐτὴν εὑρήσετε πῶλον δεδεμένον ἐφ’ ὃν οὐδεὶ οὔπω ἀνθρώπων ἐκάθισεν·
λύσατε αὐτὸν καὶ φέρετε. 3 καὶ ἐάν τι ὑμῖν εἴπῃ, Τί ποιεῖτε τοῦτο; εἴπατε,
Ὁ κύριο αὐτοῦ χρείαν ἔχει, καὶ εὐθὺ αὐτὸν ἀποστέλλει πάλιν ὧδε. 4 καὶ
ἀπῆλθον καὶ εὗρον πῶλον δεδεμένον πρὸ θύραν ἔξω ἐπὶ τοῦ ἀμφόδου, καὶ
λύουσιν αὐτόν. 5 καί τινε τῶν ἐκεῖ ἑστηκότων ἔλεγον αὐτοῖ, Τί ποιεῖτε λύοντε
τὸν πῶλον; 6 οἱ δὲ εἶπαν αὐτοῖ καθὼ εἶπεν ὁ Ἰησοῦ· καὶ ἀφῆκαν αὐτού.
7 καὶ φέρουσιν τὸν πῶλον πρὸ τὸν Ἰησοῦν, καὶ ἐπιβάλλουσιν αὐτῷ τὰ ἱμάτια
αὐτῶν, καὶ ἐκάθισεν ἐπ’ αὐτόν. 8 καὶ πολλοὶ τὰ ἱμάτια αὐτῶν ἔστρωσαν εἰ
τὴν ὁδόν, ἄλλοι δὲ στιβάδα κόψαντε ἐκ τῶν ἀγρῶν. 9 καὶ οἱ προάγοντε καὶ οἱ
ἀκολουθοῦντε ἔκραζον, Ὡσαννά· Εὐλογημένο ὁ ἐρχόμενο ἐν ὀνόματι κυρίου·
10 Εὐλογημένη ἡ ἐρχομένη βασιλεία τοῦ πατρὸ ἡμῶν Δαυίδ· Ὡσαννὰ ἐν τοῖ
ὑψίστοι.
11 Καὶ εἰσῆλθεν εἰ Ἱεροσόλυμα εἰ τὸ ἱερόν· καὶ περιβλεψάμενο πάντα,
ὀψία ἤδη οὔση τῆ ὥρα, ἐξῆλθεν εἰ Βηθανίαν μετὰ τῶν δώδεκα.

Jesus curses the fig tree

12 Καὶ τῇ ἐπαύριον ἐξελθόντων αὐτῶν ἀπὸ Βηθανία ἐπείνασεν. 13 καὶ
ἰδὼν συκῆν ἀπὸ μακρόθεν ἔχουσαν φύλλα ἦλθεν εἰ ἄρα τι εὑρήσει ἐν αὐτῇ,
καὶ ἐλθὼν ἐπ’ αὐτὴν οὐδὲν εὗρεν εἰ μὴ φύλλα· ὁ γὰρ καιρὸ οὐκ ἦν σύκων.
14 καὶ ἀποκριθεὶ εἶπεν αὐτῇ, Μηκέτι εἰ τὸν αἰῶνα ἐκ σοῦ μηδεὶ καρπὸν φάγοι.
καὶ ἤκουον οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ.

Jesus cleanses the temple

15 Καὶ ἔρχονται εἰ Ἱεροσόλυμα. καὶ εἰσελθὼν εἰ τὸ ἱερὸν ἤρξατο
ἐκβάλλειν τοὺ πωλοῦντα καὶ τοὺ ἀγοράζοντα ἐν τῷ ἱερῷ, καὶ τὰ τραπέζα τῶν
κολλυβιστῶν καὶ τὰ καθέδρα τῶν πωλούντων τὰ περιστερὰ κατέστρεψεν,
16 καὶ οὐκ ἤφιεν ἵνα τι διενέγκῃ σκεῦο διὰ τοῦ ἱεροῦ. 17 καὶ ἐδίδασκεν καὶ
ἔλεγεν αὐτοῖ, Οὐ γέγραπται ὅτι Ὁ οἶκό μου οἶκο προσευχῆ κληθήσεται πᾶσιν
τοῖ ἔθνεσιν; ὑμεῖ δὲ πεποιήκατε αὐτὸν σπήλαιον λῃστῶν. 18 καὶ ἤκουσαν οἱ
ἀρχιερεῖ καὶ οἱ γραμματεῖ, καὶ ἐζήτουν πῶ αὐτὸν ἀπολέσωσιν· ἐφοβοῦντο
γὰρ αὐτόν, πᾶ γὰρ ὁ ὄχλο ἐξεπλήσσετο ἐπὶ τῇ διδαχῇ αὐτοῦ. 19 Καὶ ὅταν ὀψὲ
ἐγένετο, ἐξεπορεύοντο ἔξω τῆ πόλεω.

The lesson from the withered fig tree

20 Καὶ παραπορευόμενοι πρωῒ εἶδον τὴν συκῆν ἐξηραμμένην ἐκ ῥιζῶν.

21 καὶ ἀναμνησθεὶ ὁ Πέτρο λέγει αὐτῷ, Ῥαββί, ἴδε ἡ συκῆ ἣν κατηράσω
ἐξήρανται. 22 καὶ ἀποκριθεὶ ὁ Ἰησοῦ λέγει αὐτοῖ, Ἔχετε πίστιν θεοῦ, 23 ἀμὴν
λέγω ὑμῖν ὅτι ὃ ἂν εἴπῃ τῷ ὄρει τούτῳ, Ἄρθητι καὶ βλήθητι εἰ τὴν θάλασσαν,
καὶ μὴ διακριθῇ ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ ἀλλὰ πιστεύῃ ὅτι ὃ λαλεῖ γίνεται, ἔσται
αὐτῷ. 24 διὰ τοῦτο λέγω ὑμῖν, πάντα ὅσα προσεύχεσθε καὶ αἰτεῖσθε, πιστεύετε
ὅτι ἐλάβετε, καὶ ἔσται ὑμῖν.

25 Καὶ ὅταν στήκετε προσευχόμενοι, ἀφίετε εἴ τι ἔχετε κατά τινο, ἵνα καὶ
ὁ πατὴρ ὑμῶν ὁ ἐν τοῖ οὐρανοῖ ἀφῇ ὑμῖν τὰ παραπτώματα ὑμῶν.

Jesus' authority is questioned

27 Καὶ ἔρχονται πάλιν εἰ Ἱεροσόλυμα. καὶ ἐν τῷ ἱερῷ περιπατοῦντο αὐτοῦ
ἔρχονται πρὸ αὐτὸν οἱ ἀρχιερεῖ καὶ οἱ γραμματεῖ καὶ οἱ πρεσβύτεροι 28 καὶ
ἔλεγον αὐτῷ, Ἐν ποίᾳ ἐξουσίᾳ ταῦτα ποιεῖ; ἢ τί σοι ἔδωκεν τὴν ἐξουσίαν
ταύτην ἵνα ταῦτα ποιῇ; 29 ὁ δὲ Ἰησοῦ εἶπεν αὐτοῖ, Ἐπερωτήσω ὑμᾶ ἕνα
λόγον, καὶ ἀποκρίθητέ μοι, καὶ ἐρῶ ὑμῖν ἐν ποίᾳ ἐξουσίᾳ ταῦτα ποιῶ· 30 τὸ
βάπτισμα τὸ Ἰωάννου ἐξ οὐρανοῦ ἦν ἢ ἐξ ἀνθρώπων; ἀποκρίθητέ μοι. 31 καὶ
διελογίζοντο πρὸ ἑαυτοὺ λέγοντε, Ἐὰν εἴπωμεν, Ἐξ οὐρανοῦ, ἐρεῖ, Διὰ τί
[οὖν] οὐκ ἐπιστεύσατε αὐτῷ; 32 ἀλλὰ εἴπωμεν, Ἐξ ἀνθρώπων; ἐφοβοῦντο
τὸν ὄχλον, ἅπαντε γὰρ εἶχον τὸν Ἰωάννην ὄντω ὅτι προφήτη ἦν. 33 καὶ
ἀποκριθέντε τῷ Ἰησοῦ λέγουσιν, Οὐκ οἴδαμεν. καὶ ὁ Ἰησοῦ λέγει αὐτοῖ, Οὐδὲ
ἐγὼ λέγω ὑμῖν ἐν ποίᾳ ἐξουσίᾳ ταῦτα ποιῶ.

The parable of the wicked tenants

[12] Καὶ ἤρξατο αὐτοῖ ἐν παραβολαῖ λαλεῖν, Ἀμπελῶνα ἄνθρωπο
ἐφύτευσεν, καὶ περιέθηκεν φραγμὸν καὶ ὤρυξεν ὑπολήνιον καὶ ᾠκοδόμησεν
πύργον, καὶ ἐξέδετο αὐτὸν γεωργοῖ, καὶ ἀπεδήμησεν. 2 καὶ ἀπέστειλεν
πρὸ τοὺ γεωργοὺ τῷ καιρῷ δοῦλον, ἵνα παρὰ τῶν γεωργῶν λάβῃ ἀπὸ τῶν
καρπῶν τοῦ ἀμπελῶνο· 3 καὶ λαβόντε αὐτὸν ἔδειραν καὶ ἀπέστειλαν κενόν.
4 καὶ πάλιν ἀπέστειλεν πρὸ αὐτοὺ ἄλλον δοῦλον· κἀκεῖνον ἐκεφαλίωσαν
καὶ ἠτίμασαν. 5 καὶ ἄλλον ἀπέστειλεν, κἀκεῖνον ἀπέκτειναν, καὶ πολλοὺ
ἄλλου, οὓ μὲν δέροντε οὓ δὲ ἀποκτέννοντε. 6 ἔτι ἕνα εἶχεν, υἱὸν ἀγαπητόν·
ἀπέστειλεν αὐτὸν ἔσχατον πρὸ αὐτοὺ λέγων ὅτι Ἐντραπήσονται τὸν υἱόν
μου. 7 ἐκεῖνοι δὲ οἱ γεωργοὶ πρὸ ἑαυτοὺ εἶπαν ὅτι Οὗτό ἐστιν ὁ κληρονόμο·
δεῦτε ἀποκτείνωμεν αὐτόν, καὶ ἡμῶν ἔσται ἡ κληρονομία. 8 καὶ λαβόντε
ἀπέκτειναν αὐτόν, καὶ ἐξέβαλον αὐτὸν ἔξω τοῦ ἀμπελῶνο. 9 τί [οὖν] ποιήσει
ὁ κύριο τοῦ ἀμπελῶνο; ἐλεύσεται καὶ ἀπολέσει τοὺ γεωργού, καὶ δώσει
τὸν ἀμπελῶνα ἄλλοι. 10 οὐδὲ τὴν γραφὴν ταύτην ἀνέγνωτε, Λίθον ὃν
ἀπεδοκίμασαν οἱ οἰκοδομοῦντε, οὗτο ἐγενήθη εἰ κεφαλὴν γωνία· 11 παρὰ
κυρίου ἐγένετο αὕτη, καὶ ἔστιν θαυμαστὴ ἐν ὀφθαλμοῖ ἡμῶν; 12 Καὶ ἐζήτουν

αὐτὸν κρατῆσαι, καὶ ἐφοβήθησαν τὸν ὄχλον, ἔγνωσαν γὰρ ὅτι πρὸ αὐτοὺ τὴν
παραβολὴν εἶπεν. καὶ ἀφέντε αὐτὸν ἀπῆλθον.

The question about paying taxes

13 Καὶ ἀποστέλλουσιν πρὸ αὐτόν τινα τῶν Φαρισαίων καὶ τῶν Ἡρῳδιανῶν
ἵνα αὐτὸν ἀγρεύσωσιν λόγῳ. 14 καὶ ἐλθόντε λέγουσιν αὐτῷ, Διδάσκαλε,
οἴδαμεν ὅτι ἀληθὴ εἶ καὶ οὐ μέλει σοι περὶ οὐδενό, οὐ γὰρ βλέπει εἰ πρόσωπον
ἀνθρώπων, ἀλλ' ἐπ' ἀληθεία τὴν ὁδὸν τοῦ θεοῦ διδάσκει· ἔξεστιν δοῦναι
κῆνσον Καίσαρι ἢ οὔ; δῶμεν ἢ μὴ δῶμεν; 15 ὁ δὲ εἰδὼ αὐτῶν τὴν ὑπόκρισιν
εἶπεν αὐτοῖ, Τί με πειράζετε; φέρετέ μοι δηνάριον ἵνα ἴδω. 16 οἱ δὲ ἤνεγκαν.
καὶ λέγει αὐτοῖ, Τίνο ἡ εἰκὼν αὕτη καὶ ἡ ἐπιγραφή; οἱ δὲ εἶπαν αὐτῷ, Καίσαρο.
17 ὁ δὲ Ἰησοῦ εἶπεν αὐτοῖ, Τὰ Καίσαρο ἀπόδοτε Καίσαρι καὶ τὰ τοῦ θεοῦ τῷ
θεῷ. καὶ ἐξεθαύμαζον ἐπ' αὐτῷ.

The question about the resurrection

18 Καὶ ἔρχονται Σαδδουκαῖοι πρὸ αὐτόν, οἵτινε λέγουσιν ἀνάστασιν μὴ
εἶναι, καὶ ἐπηρώτων αὐτὸν λέγοντε, 19 Διδάσκαλε, Μωϋσῆ ἔγραψεν ἡμῖν ὅτι
ἐάν τινο ἀδελφὸ ἀποθάνῃ καὶ καταλίπῃ γυναῖκα καὶ μὴ ἀφῇ τέκνον, ἵνα
λάβῃ ὁ ἀδελφὸ αὐτοῦ τὴν γυναῖκα καὶ ἐξαναστήσῃ σπέρμα τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ.
20 ἑπτὰ ἀδελφοὶ ἦσαν· καὶ ὁ πρῶτο ἔλαβεν γυναῖκα, καὶ ἀποθνῄσκων οὐκ
ἀφῆκεν σπέρμα· 21 καὶ ὁ δεύτερο ἔλαβεν αὐτήν, καὶ ἀπέθανεν μὴ καταλιπὼν
σπέρμα· καὶ ὁ τρίτο ὡσαύτω· 22 καὶ οἱ ἑπτὰ οὐκ ἀφῆκαν σπέρμα. ἔσχατον
πάντων καὶ ἡ γυνὴ ἀπέθανεν. 23 ἐν τῇ ἀναστάσει [,ὅταν ἀναστῶσιν,] τίνο
αὐτῶν ἔσται γυνή; οἱ γὰρ ἑπτὰ ἔσχον αὐτὴν γυναῖκα.

24 Ἔφη αὐτοῖ ὁ Ἰησοῦ, Οὐ διὰ τοῦτο πλανᾶσθε μὴ εἰδότε τὰ γραφὰ μηδὲ
τὴν δύναμιν τοῦ θεοῦ; 25 ὅταν γὰρ ἐκ νεκρῶν ἀναστῶσιν, οὔτε γαμοῦσιν οὔτε
γαμίζονται, ἀλλ' εἰσὶν ὡ ἄγγελοι ἐν τοῖ οὐρανοῖ. 26 περὶ δὲ τῶν νεκρῶν ὅτι
ἐγείρονται οὐκ ἀνέγνωτε ἐν τῇ βίβλῳ Μωϋσέω ἐπὶ τοῦ βάτου πῶ εἶπεν αὐτῷ
ὁ θεὸ λέγων, Ἐγὼ ὁ θεὸ Ἀβραὰμ καὶ [ὁ] θεὸ Ἰσαὰκ καὶ [ὁ] θεὸ Ἰακώβ; 27 οὐκ
ἔστιν θεὸ νεκρῶν ἀλλὰ ζώντων· πολὺ πλανᾶσθε.

The first commandment

28 Καὶ προσελθὼν εἷ τῶν γραμματέων ἀκούσα αὐτῶν συζητούντων, ἰδὼν
ὅτι καλῶ ἀπεκρίθη αὐτοῖ, ἐπηρώτησεν αὐτόν, Ποία ἐστὶν ἐντολὴ πρώτη
πάντων; 29 ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦ ὅτι Πρώτη ἐστίν, Ἄκουε, Ἰσραήλ, κύριο ὁ
θεὸ ἡμῶν κύριο εἷ ἐστιν, 30 καὶ ἀγαπήσει κύριον τὸν θεόν σου ἐξ ὅλη τῆ
καρδία σου καὶ ἐξ ὅλη τῆ ψυχῆ σου καὶ ἐξ ὅλη τῆ διανοία σου καὶ ἐξ ὅλη τῆ
ἰσχύο σου. 31 δευτέρα αὕτη, Ἀγαπήσει τὸν πλησίον σου ὡ σεαυτόν. μείζων
τούτων ἄλλη ἐντολὴ οὐκ ἔστιν. 32 καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ γραμματεύ, Καλῶ,
διδάσκαλε, ἐπ' ἀληθεία εἶπε ὅτι εἷ ἐστιν καὶ οὐκ ἔστιν ἄλλο πλὴν αὐτοῦ·

33 καὶ τὸ ἀγαπᾶν αὐτὸν ἐξ ὅλη τῆ καρδία καὶ ἐξ ὅλη τῆ συνέσεω καὶ ἐξ ὅλη
τῆ ἰσχύο καὶ τὸ ἀγαπᾶν τὸν πλησίον ὡ ἑαυτὸν περισσότερόν ἐστιν πάντων
τῶν ὁλοκαυτωμάτων καὶ θυσιῶν. 34 καὶ ὁ Ἰησοῦ ἰδὼν [αὐτὸν] ὅτι νουνεχῶ
ἀπεκρίθη εἶπεν αὐτῷ, Οὐ μακρὰν εἶ ἀπὸ τῆ βασιλεία τοῦ θεοῦ. καὶ οὐδεὶ
οὐκέτι ἐτόλμα αὐτὸν ἐπερωτῆσαι.

The question about David's son

35 Καὶ ἀποκριθεὶ ὁ Ἰησοῦ ἔλεγεν διδάσκων ἐν τῷ ἱερῷ, Πῶ λέγουσιν οἱ
γραμματεῖ ὅτι ὁ Χριστὸ υἱὸ Δαυίδ ἐστιν; 36 αὐτὸ Δαυὶδ εἶπεν ἐν τῷ πνεύματι τῷ
ἁγίῳ, Εἶπεν κύριο τῷ κυρίῳ μου, Κάθου ἐκ δεξιῶν μου ἕω ἂν θῶ τοὺ ἐχθρού
σου ὑποκάτω τῶν ποδῶν σου. 37 αὐτὸ Δαυὶδ λέγει αὐτὸν κύριον, καὶ πόθεν
αὐτοῦ ἐστιν υἱό; καὶ [ὁ] πολὺ ὄχλο ἤκουεν αὐτοῦ ἡδέω.

Jesus denounces the scribes

38 Καὶ ἐν τῇ διδαχῇ αὐτοῦ ἔλεγεν, Βλέπετε ἀπὸ τῶν γραμματέων
τῶν θελόντων ἐν στολαῖ περιπατεῖν καὶ ἀσπασμοὺ ἐν ταῖ ἀγοραῖ 39 καὶ
πρωτοκαθεδρία ἐν ταῖ συναγωγαῖ καὶ πρωτοκλισία ἐν τοῖ δείπνοι· 40 οἱ
κατεσθίοντε τὰ οἰκία τῶν χηρῶν καὶ προφάσει μακρὰ προσευχόμενοι, οὗτοι
λήμψονται περισσότερον κρίμα.

The widow's offering

41 Καὶ καθίσα κατέναντι τοῦ γαζοφυλακίου ἐθεώρει πῶ ὁ ὄχλο βάλλει
χαλκὸν εἰ τὸ γαζοφυλάκιον· καὶ πολλοὶ πλούσιοι ἔβαλλον πολλά· 42 καὶ
ἐλθοῦσα μία χήρα πτωχὴ ἔβαλεν λεπτὰ δύο, ὅ ἐστιν κοδράντη. 43 καὶ
προσκαλεσάμενο τοὺ μαθητὰ αὐτοῦ εἶπεν αὐτοῖ, Ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι ἡ χήρα
αὕτη ἡ πτωχὴ πλεῖον πάντων ἔβαλεν τῶν βαλλόντων εἰ τὸ γαζοφυλάκιον·
44 πάντε γὰρ ἐκ τοῦ περισσεύοντο αὐτοῖ ἔβαλον, αὕτη δὲ ἐκ τῆ ὑστερήσεω
αὐτῆ πάντα ὅσα εἶχεν ἔβαλεν, ὅλον τὸν βίον αὐτῆ.

The destruction of the temple foretold

[13] Καὶ ἐκπορευομένου αὐτοῦ ἐκ τοῦ ἱεροῦ λέγει αὐτῷ εἷ τῶν μαθητῶν
αὐτοῦ, Διδάσκαλε, ἴδε ποταποὶ λίθοι καὶ ποταπαὶ οἰκοδομαί. 2 καὶ ὁ Ἰησοῦ
εἶπεν αὐτῷ, Βλέπει ταύτα τὰ μεγάλα οἰκοδομά; οὐ μὴ ἀφεθῇ ὧδε λίθο ἐπὶ
λίθον ὃ οὐ μὴ καταλυθῇ.

3 Καὶ καθημένου αὐτοῦ εἰ τὸ Ὄρο τῶν Ἐλαιῶν κατέναντι τοῦ ἱεροῦ
ἐπηρώτα αὐτὸν κατ' ἰδίαν Πέτρο καὶ Ἰάκωβο καὶ Ἰωάννη καὶ Ἀνδρέα, 4 Εἰπὸν
ἡμῖν πότε ταῦτα ἔσται, καὶ τί τὸ σημεῖον ὅταν μέλλῃ ταῦτα συντελεῖσθαι
πάντα. 5 ὁ δὲ Ἰησοῦ ἤρξατο λέγειν αὐτοῖ, Βλέπετε μή τι ὑμᾶ πλανήσῃ·
6 πολλοὶ ἐλεύσονται ἐπὶ τῷ ὀνόματί μου λέγοντε ὅτι Ἐγώ εἰμι, καὶ πολλοὺ
πλανήσουσιν. 7 ὅταν δὲ ἀκούσητε πολέμου καὶ ἀκοὰ πολέμων, μὴ θροεῖσθε·

δεῖ γενέσθαι, ἀλλ᾽ οὔπω τὸ τέλο. 8 ἐγερθήσεται γὰρ ἔθνο ἐπ᾽ ἔθνο καὶ βασιλεία
ἐπὶ βασιλείαν, ἔσονται σεισμοὶ κατὰ τόπου, ἔσονται λιμοί· ἀρχὴ ὠδίνων
ταῦτα.

Persecution foretold

9 Βλέπετε δὲ ὑμεῖ ἑαυτού· παραδώσουσιν ὑμᾶ εἰ συνέδρια καὶ εἰ
συναγωγὰ δαρήσεσθε καὶ ἐπὶ ἡγεμόνων καὶ βασιλέων σταθήσεσθε ἕνεκεν
ἐμοῦ εἰ μαρτύριον αὐτοῖ. 10 καὶ εἰ πάντα τὰ ἔθνη πρῶτον δεῖ κηρυχθῆναι
τὸ εὐαγγέλιον. 11 καὶ ὅταν ἄγωσιν ὑμᾶ παραδιδόντε, μὴ προμεριμνᾶτε τί
λαλήσητε, ἀλλ᾽ ὃ ἐὰν δοθῇ ὑμῖν ἐν ἐκείνῃ τῇ ὥρᾳ τοῦτο λαλεῖτε, οὐ γάρ
ἐστε ὑμεῖ οἱ λαλοῦντε ἀλλὰ τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον. 12 καὶ παραδώσει ἀδελφὸ
ἀδελφὸν εἰ θάνατον καὶ πατὴρ τέκνον, καὶ ἐπαναστήσονται τέκνα ἐπὶ γονεῖ
καὶ θανατώσουσιν αὐτού· 13 καὶ ἔσεσθε μισούμενοι ὑπὸ πάντων διὰ τὸ ὄνομά
μου. ὁ δὲ ὑπομείνα εἰ τέλο οὗτο σωθήσεται.

The desolating sacrilege

14 Ὅταν δὲ ἴδητε τὸ βδέλυγμα τῆ ἐρημώσεω ἑστηκότα ὅπου οὐ δεῖ, ὁ
ἀναγινώσκων νοείτω, τότε οἱ ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ φευγέτωσαν εἰ τὰ ὄρη, 15 ὁ [δὲ]
ἐπὶ τοῦ δώματο μὴ καταβάτω μηδὲ εἰσελθάτω ἆραί τι ἐκ τῆ οἰκία αὐτοῦ,
16 καὶ ὁ εἰ τὸν ἀγρὸν μὴ ἐπιστρεψάτω εἰ τὰ ὀπίσω ἆραι τὸ ἱμάτιον αὐτοῦ.
17 οὐαὶ δὲ ταῖ ἐν γαστρὶ ἐχούσαι καὶ ταῖ θηλαζούσαι ἐν ἐκείναι ταῖ ἡμέραι.
18 προσεύχεσθε δὲ ἵνα μὴ γένηται χειμῶνο· 19 ἔσονται γὰρ αἱ ἡμέραι ἐκεῖναι
θλῖψι οἵα οὐ γέγονεν τοιαύτη ἀπ᾽ ἀρχῆ κτίσεω ἣν ἔκτισεν ὁ θεὸ ἕω τοῦ νῦν καὶ
οὐ μὴ γένηται. 20 καὶ εἰ μὴ ἐκολόβωσεν κύριο τὰ ἡμέρα, οὐκ ἂν ἐσώθη πᾶσα
σάρξ. ἀλλὰ διὰ τοὺ ἐκλεκτοὺ οὓ ἐξελέξατο ἐκολόβωσεν τὰ ἡμέρα. 21 καὶ τότε
ἐάν τι ὑμῖν εἴπῃ, Ἴδε ὧδε ὁ Χριστό, Ἴδε ἐκεῖ, μὴ πιστεύετε· 22 ἐγερθήσονται
γὰρ ψευδόχριστοι καὶ ψευδοπροφῆται καὶ δώσουσιν σημεῖα καὶ τέρατα πρὸ
τὸ ἀποπλανᾶν, εἰ δυνατόν, τοὺ ἐκλεκτού. 23 ὑμεῖ δὲ βλέπετε· προείρηκα ὑμῖν
πάντα.

The coming of the Son of Man

24 Ἀλλὰ ἐν ἐκείναι ταῖ ἡμέραι μετὰ τὴν θλῖψιν ἐκείνην ὁ ἥλιο σκοτισθή-
σεται, καὶ ἡ σελήνη οὐ δώσει τὸ φέγγο αὐτῆ, 25 καὶ οἱ ἀστέρε ἔσονται ἐκ τοῦ
οὐρανοῦ πίπτοντε, καὶ αἱ δυνάμει αἱ ἐν τοῖ οὐρανοῖ σαλευθήσονται. 26 καὶ
τότε ὄψονται τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου ἐρχόμενον ἐν νεφέλαι μετὰ δυνάμεω
πολλῆ καὶ δόξη. 27 καὶ τότε ἀποστελεῖ τοὺ ἀγγέλου καὶ ἐπισυνάξει τοὺ
ἐκλεκτοὺ [αὐτοῦ] ἐκ τῶν τεσσάρων ἀνέμων ἀπ᾽ ἄκρου γῆ ἕω ἄκρου οὐρανοῦ.

The lesson of the fig tree

28 Ἀπὸ δὲ τῆ συκῆ μάθετε τὴν παραβολήν· ὅταν ἤδη ὁ κλάδο αὐτῆ ἁπαλὸ
γένηται καὶ ἐκφύῃ τὰ φύλλα, γινώσκετε ὅτι ἐγγὺ τὸ θέρο ἐστίν. 29 οὕτω καὶ

ὑμεῖ, ὅταν ἴδητε ταῦτα γινόμενα, γινώσκετε ὅτι ἐγγύ ἐστιν ἐπὶ θύραι. 30 ἀμὴν
λέγω ὑμῖν ὅτι οὐ μὴ παρέλθῃ ἡ γενεὰ αὕτη μέχρι οὗ ταῦτα πάντα γένηται. 31 ὁ
οὐρανὸ καὶ ἡ γῆ παρελεύσονται, οἱ δὲ λόγοι μου οὐ μὴ παρελεύσονται.

The necessity of watchfulness

32 Περὶ δὲ τῆ ἡμέρα ἐκείνη ἢ τῆ ὥρα οὐδεὶ οἶδεν, οὐδὲ οἱ ἄγγελοι ἐν
οὐρανῷ οὐδὲ ὁ υἱό, εἰ μὴ ὁ πατήρ. 33 βλέπετε ἀγρυπνεῖτε· οὐκ οἴδατε γὰρ
πότε ὁ καιρό ἐστιν. 34 ὡ ἄνθρωπο ἀπόδημο ἀφεὶ τὴν οἰκίαν αὐτοῦ καὶ δοὺ
τοῖ δούλοι αὐτοῦ τὴν ἐξουσίαν, ἑκάστῳ τὸ ἔργον αὐτοῦ, καὶ τῷ θυρωρῷ
ἐνετείλατο ἵνα γρηγορῇ. 35 γρηγορεῖτε οὖν, οὐκ οἴδατε γὰρ πότε ὁ κύριο τῆ
οἰκία ἔρχεται, ἢ ὀψὲ ἢ μεσονύκτιον ἢ ἀλεκτοροφωνία ἢ πρωΐ, 36 μὴ ἐλθὼν
ἐξαίφνη εὕρῃ ὑμᾶ καθεύδοντα. 37 ὃ δὲ ὑμῖν λέγω, πᾶσιν λέγω, γρηγορεῖτε.

The plot to kill Jesus

[14] Ἦν δὲ τὸ πάσχα καὶ τὰ ἄζυμα μετὰ δύο ἡμέρα. καὶ ἐζήτουν οἱ ἀρχιερεῖ
καὶ οἱ γραμματεῖ πῶ αὐτὸν ἐν δόλῳ κρατήσαντε ἀποκτείνωσιν· 2 ἔλεγον γάρ,
Μὴ ἐν τῇ ἑορτῇ, μήποτε ἔσται θόρυβο τοῦ λαοῦ.

The annointing at Bethany

3 Καὶ ὄντο αὐτοῦ ἐν Βηθανίᾳ ἐν τῇ οἰκίᾳ Σίμωνο τοῦ λεπροῦ κατακειμένου
αὐτοῦ ἦλθεν γυνὴ ἔχουσα ἀλάβαστρον μύρου νάρδου πιστικῆ πολυτελοῦ·
συντρίψασα τὴν ἀλάβαστρον κατέχεεν αὐτοῦ τῆ κεφαλῆ. 4 ἦσαν δέ τινε
ἀγανακτοῦντε πρὸ ἑαυτού, Εἰ τί ἡ ἀπώλεια αὕτη τοῦ μύρου γέγονεν;
5 ἠδύνατο γὰρ τοῦτο τὸ μύρον πραθῆναι ἐπάνω δηναρίων τριακοσίων καὶ
δοθῆναι τοῖ πτωχοῖ· καὶ ἐνεβριμῶντο αὐτῇ. 6 ὁ δὲ Ἰησοῦ εἶπεν, Ἄφετε αὐτήν·
τί αὐτῇ κόπου παρέχετε; καλὸν ἔργον ἠργάσατο ἐν ἐμοί. 7 πάντοτε γὰρ τοὺ
πτωχοὺ ἔχετε μεθ' ἑαυτῶν, καὶ ὅταν θέλητε δύνασθε αὐτοῖ εὖ ποιῆσαι, ἐμὲ δὲ
οὐ πάντοτε ἔχετε. 8 ὃ ἔσχεν ἐποίησεν· προέλαβεν μυρίσαι τὸ σῶμά μου εἰ τὸν
ἐνταφιασμόν. 9 ἀμὴν δὲ λέγω ὑμῖν, ὅπου ἐὰν κηρυχθῇ τὸ εὐαγγέλιον εἰ ὅλον
τὸν κόσμον, καὶ ὃ ἐποίησεν αὕτη λαληθήσεται εἰ μνημόσυνον αὐτῆ.

Judas agrees to betray Jesus

10 Καὶ Ἰούδα Ἰσκαριὼθ ὁ εἷ τῶν δώδεκα ἀπῆλθεν πρὸ τοὺ ἀρχιερεῖ ἵνα
αὐτὸν παραδοῖ αὐτοῖ. 11 οἱ δὲ ἀκούσαντε ἐχάρησαν καὶ ἐπηγγείλαντο αὐτῷ
ἀργύριον δοῦναι. καὶ ἐζήτει πῶ αὐτὸν εὐκαίρω παραδοῖ.

The Passover with the disciples

12 Καὶ τῇ πρώτῃ ἡμέρᾳ τῶν ἀζύμων, ὅτε τὸ πάσχα ἔθυον, λέγουσιν αὐτῷ
οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, Ποῦ θέλει ἀπελθόντε ἑτοιμάσωμεν ἵνα φάγῃ τὸ πάσχα; 13 καὶ
ἀποστέλλει δύο τῶν μαθητῶν αὐτοῦ καὶ λέγει αὐτοῖ, Ὑπάγετε εἰ τὴν πόλιν,

καὶ ἀπαντήσει ὑμῖν ἄνθρωπο κεράμιον ὕδατο βαστάζων· ἀκολουθήσατε αὐτῷ,
14 καὶ ὅπου ἐὰν εἰσέλθῃ εἴπατε τῷ οἰκοδεσπότῃ ὅτι Ὁ διδάσκαλο λέγει, Ποῦ
ἐστιν τὸ κατάλυμά μου ὅπου τὸ πάσχα μετὰ τῶν μαθητῶν μου φάγω; 15 καὶ
αὐτὸ ὑμῖν δείξει ἀνάγαιον μέγα ἐστρωμένον ἕτοιμον· καὶ ἐκεῖ ἑτοιμάσατε
ἡμῖν. 16 καὶ ἐξῆλθον οἱ μαθηταὶ καὶ ἦλθον εἰ τὴν πόλιν καὶ εὗρον καθὼ εἶπεν
αὐτοῖ, καὶ ἡτοίμασαν τὸ πάσχα.

17 Καὶ ὀψία γενομένη ἔρχεται μετὰ τῶν δώδεκα. 18 καὶ ἀνακειμένων
αὐτῶν καὶ ἐσθιόντων ὁ Ἰησοῦ εἶπεν, Ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι εἷ ἐξ ὑμῶν παραδώσει
με, ὁ ἐσθίων μετ’ ἐμοῦ. 19 ἤρξαντο λυπεῖσθαι καὶ λέγειν αὐτῷ εἷ κατὰ εἷ,
Μήτι ἐγώ; 20 ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖ, Εἷ τῶν δώδεκα, ὁ ἐμβαπτόμενο μετ’ ἐμοῦ εἰ τὸ
τρύβλιον. 21 ὅτι ὁ μὲν υἱὸ τοῦ ἀνθρώπου ὑπάγει καθὼ γέγραπται περὶ αὐτοῦ,
οὐαὶ δὲ τῷ ἀνθρώπῳ ἐκείνῳ δἰ οὗ ὁ υἱὸ τοῦ ἀνθρώπου παραδίδοται· καλὸν
αὐτῷ εἰ οὐκ ἐγεννήθη ὁ ἄνθρωπο ἐκεῖνο.

The institution of the Lord’s Supper

22 Καὶ ἐσθιόντων αὐτῶν λαβὼν ἄρτον εὐλογήσα ἔκλασεν καὶ ἔδωκεν
αὐτοῖ καὶ εἶπεν, Λάβετε, τοῦτό ἐστιν τὸ σῶμά μου. 23 καὶ λαβὼν ποτήριον
εὐχαριστήσα ἔδωκεν αὐτοῖ, καὶ ἔπιον ἐξ αὐτοῦ πάντε. 24 καὶ εἶπεν αὐτοῖ,
Τοῦτό ἐστιν τὸ αἷμά μου τῆ διαθήκη τὸ ἐκχυννόμενον ὑπὲρ πολλῶν· 25 ἀμὴν
λέγω ὑμῖν ὅτι οὐκέτι οὐ μὴ πίω ἐκ τοῦ γενήματο τῆ ἀμπέλου ἕω τῆ ἡμέρα
ἐκείνη ὅταν αὐτὸ πίνω καινὸν ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ θεοῦ.

Peter’s denial foretold

26 Καὶ ὑμνήσαντε ἐξῆλθον εἰ τὸ Ὄρο τῶν Ἐλαιῶν. 27 Καὶ λέγει αὐτοῖ ὁ
Ἰησοῦ ὅτι Πάντε σκανδαλισθήσεσθε, ὅτι γέγραπται, Πατάξω τὸν ποιμένα, καὶ
τὰ πρόβατα διασκορπισθήσονται· 28 ἀλλὰ μετὰ τὸ ἐγερθῆναί με προάξω ὑμᾶ
εἰ τὴν Γαλιλαίαν. 29 ὁ δὲ Πέτρο ἔφη αὐτῷ, Εἰ καὶ πάντε σκανδαλισθήσονται,
ἀλλ’ οὐκ ἐγώ. 30 καὶ λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦ, Ἀμὴν λέγω σοι ὅτι σὺ σήμερον ταύτῃ
τῇ νυκτὶ πρὶν ἢ δὶ ἀλέκτορα φωνῆσαι τρί με ἀπαρνήσῃ. 31 ὁ δὲ ἐκπερισσῶ
ἐλάλει, Ἐὰν δέῃ με συναποθανεῖν σοι, οὐ μή σε ἀπαρνήσομαι. ὡσαύτω δὲ καὶ
πάντε ἔλεγον.

Jesus prays in Gethsemane

32 Καὶ ἔρχονται εἰ χωρίον οὗ τὸ ὄνομα Γεθσημανί, καὶ λέγει τοῖ μαθηταῖ
αὐτοῦ, Καθίσατε ὧδε ἕω προσεύξωμαι. 33 καὶ παραλαμβάνει τὸν Πέτρον
καὶ [τὸν] Ἰάκωβον καὶ [τὸν] Ἰωάννην μετ’ αὐτοῦ, καὶ ἤρξατο ἐκθαμβεῖσθαι
καὶ ἀδημονεῖν, 34 καὶ λέγει αὐτοῖ, Περίλυπό ἐστιν ἡ ψυχή μου ἕω θανάτου·
μείνατε ὧδε καὶ γρηγορεῖτε. 35 καὶ προελθὼν μικρὸν ἔπιπτεν ἐπὶ τῆ γῆ, καὶ
προσηύχετο ἵνα εἰ δυνατόν ἐστιν παρέλθῃ ἀπ’ αὐτοῦ ἡ ὥρα, 36 καὶ ἔλεγεν,
Αββα ὁ πατήρ, πάντα δυνατά σοι· παρένεγκε τὸ ποτήριον τοῦτο ἀπ’ ἐμοῦ· ἀλλ’

οὐ τί ἐγὼ θέλω ἀλλὰ τί σύ. 37 καὶ ἔρχεται καὶ εὑρίσκει αὐτοὺ καθεύδοντα,
καὶ λέγει τῷ Πέτρῳ, Σίμων, καθεύδει; οὐκ ἴσχυσα μίαν ὥραν γρηγορῆσαι;
38 γρηγορεῖτε καὶ προσεύχεσθε, ἵνα μὴ ἔλθητε εἰ πειρασμόν· τὸ μὲν πνεῦμα
πρόθυμον ἡ δὲ σὰρξ ἀσθενή. 39 καὶ πάλιν ἀπελθὼν προσηύξατο τὸν αὐτὸν
λόγον εἰπών. 40 καὶ πάλιν ἐλθὼν εὗρεν αὐτοὺ καθεύδοντα, ἦσαν γὰρ αὐτῶν
οἱ ὀφθαλμοὶ καταβαρυνόμενοι, καὶ οὐκ ᾔδεισαν τί ἀποκριθῶσιν αὐτῷ. 41 καὶ
ἔρχεται τὸ τρίτον καὶ λέγει αὐτοῖ, Καθεύδετε τὸ λοιπὸν καὶ ἀναπαύεσθε;
ἀπέχει· ἦλθεν ἡ ὥρα, ἰδοὺ παραδίδοται ὁ υἱὸ τοῦ ἀνθρώπου εἰ τὰ χεῖρα τῶν
ἁμαρτωλῶν. 42 ἐγείρεσθε ἄγωμεν· ἰδοὺ ὁ παραδιδού με ἤγγικεν.

The betrayal and arrest of Jesus

43 Καὶ εὐθὺ ἔτι αὐτοῦ λαλοῦντο παραγίνεται Ἰούδα εἷ τῶν δώδεκα
καὶ μετ' αὐτοῦ ὄχλο μετὰ μαχαιρῶν καὶ ξύλων παρὰ τῶν ἀρχιερέων καὶ
τῶν γραμματέων καὶ τῶν πρεσβυτέρων. 44 δεδώκει δὲ ὁ παραδιδοὺ αὐτὸν
σύσσημον αὐτοῖ λέγων, Ὃν ἂν φιλήσω αὐτό ἐστιν· κρατήσατε αὐτὸν καὶ
ἀπάγετε ἀσφαλῶ. 45 καὶ ἐλθὼν εὐθὺ προσελθὼν αὐτῷ λέγει, Ῥαββί, καὶ
κατεφίλησεν αὐτόν. 46 οἱ δὲ ἐπέβαλον τὰ χεῖρα αὐτῷ καὶ ἐκράτησαν αὐτόν.
47 εἷ δέ [τι] τῶν παρεστηκότων σπασάμενο τὴν μάχαιραν ἔπαισεν τὸν δοῦλον
τοῦ ἀρχιερέω καὶ ἀφεῖλεν αὐτοῦ τὸ ὠτάριον. 48 καὶ ἀποκριθεὶ ὁ Ἰησοῦ εἶπεν
αὐτοῖ, Ὡ ἐπὶ λῃστὴν ἐξήλθατε μετὰ μαχαιρῶν καὶ ξύλων συλλαβεῖν με; 49 καθ'
ἡμέραν ἤμην πρὸ ὑμᾶ ἐν τῷ ἱερῷ διδάσκων καὶ οὐκ ἐκρατήσατέ με· ἀλλ' ἵνα
πληρωθῶσιν αἱ γραφαί. 50 καὶ ἀφέντε αὐτὸν ἔφυγον πάντε.

51 Καὶ νεανίσκο τι συνηκολούθει αὐτῷ περιβεβλημένο σινδόνα ἐπὶ
γυμνοῦ, καὶ κρατοῦσιν αὐτόν· 52 ὁ δὲ καταλιπὼν τὴν σινδόνα γυμνὸ ἔφυγεν.

Jesus before the council

53 Καὶ ἀπήγαγον τὸν Ἰησοῦν πρὸ τὸν ἀρχιερέα, καὶ συνέρχονται πάντε οἱ
ἀρχιερεῖ καὶ οἱ πρεσβύτεροι καὶ οἱ γραμματεῖ. 54 καὶ ὁ Πέτρο ἀπὸ μακρόθεν
ἠκολούθησεν αὐτῷ ἕω ἔσω εἰ τὴν αὐλὴν τοῦ ἀρχιερέω, καὶ ἦν συγκαθήμενο
μετὰ τῶν ὑπηρετῶν καὶ θερμαινόμενο πρὸ τὸ φῶ. 55 οἱ δὲ ἀρχιερεῖ καὶ
ὅλον τὸ συνέδριον ἐζήτουν κατὰ τοῦ Ἰησοῦ μαρτυρίαν εἰ τὸ θανατῶσαι
αὐτόν, καὶ οὐχ ηὕρισκον· 56 πολλοὶ γὰρ ἐψευδομαρτύρουν κατ' αὐτοῦ, καὶ
ἴσαι αἱ μαρτυρίαι οὐκ ἦσαν. 57 καί τινε ἀναστάντε ἐψευδομαρτύρουν κατ'
αὐτοῦ λέγοντε 58 ὅτι Ἡμεῖ ἠκούσαμεν αὐτοῦ λέγοντο ὅτι Ἐγὼ καταλύσω τὸν
ναὸν τοῦτον τὸν χειροποίητον καὶ διὰ τριῶν ἡμερῶν ἄλλον ἀχειροποίητον
οἰκοδομήσω· 59 καὶ οὐδὲ οὕτω ἴση ἦν ἡ μαρτυρία αὐτῶν. 60 καὶ ἀναστὰ ὁ
ἀρχιερεὺ εἰ μέσον ἐπηρώτησεν τὸν Ἰησοῦν λέγων, Οὐκ ἀποκρίνῃ οὐδέν; τί
οὗτοί σου καταμαρτυροῦσιν; 61 ὁ δὲ ἐσιώπα καὶ οὐκ ἀπεκρίνατο οὐδέν. πάλιν
ὁ ἀρχιερεὺ ἐπηρώτα αὐτὸν καὶ λέγει αὐτῷ, Σὺ εἶ ὁ Χριστὸ ὁ υἱὸ τοῦ εὐλογητοῦ;

62 ὁ δὲ Ἰησοῦ εἶπεν, Ἐγώ εἰμι, καὶ ὄψεσθε τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου ἐκ δεξιῶν
καθήμενον τῆ δυνάμεω καὶ ἐρχόμενον μετὰ τῶν νεφελῶν τοῦ οὐρανοῦ. 63 ὁ
δὲ ἀρχιερεὺ διαρρήξα τοὺ χιτῶνα αὐτοῦ λέγει, Τί ἔτι χρείαν ἔχομεν μαρτύρων;
64 ἠκούσατε τῆ βλασφημία· τί ὑμῖν φαίνεται; οἱ δὲ πάντε κατέκριναν αὐτὸν
ἔνοχον εἶναι θανάτου. 65 Καὶ ἤρξαντό τινε ἐμπτύειν αὐτῷ καὶ περικαλύπτειν
αὐτοῦ τὸ πρόσωπον καὶ κολαφίζειν αὐτὸν καὶ λέγειν αὐτῷ, Προφήτευσον,
καὶ οἱ ὑπηρέται ῥαπίσμασιν αὐτὸν ἔλαβον.

Peter denies Jesus

66 Καὶ ὄντο τοῦ Πέτρου κάτω ἐν τῇ αὐλῇ ἔρχεται μία τῶν παιδισκῶν τοῦ
ἀρχιερέω, 67 καὶ ἰδοῦσα τὸν Πέτρον θερμαινόμενον ἐμβλέψασα αὐτῷ λέγει,
Καὶ σὺ μετὰ τοῦ Ναζαρηνοῦ ἦσθα τοῦ Ἰησοῦ. 68 ὁ δὲ ἠρνήσατο λέγων, Οὔτε
οἶδα οὔτε ἐπίσταμαι σὺ τί λέγει. καὶ ἐξῆλθεν ἔξω εἰ τὸ προαύλιον [·καὶ
ἀλέκτωρ ἐφώνησεν]. 69 καὶ ἡ παιδίσκη ἰδοῦσα αὐτὸν ἤρξατο πάλιν λέγειν τοῖ
παρεστῶσιν ὅτι Οὗτο ἐξ αὐτῶν ἐστιν. 70 ὁ δὲ πάλιν ἠρνεῖτο. καὶ μετὰ μικρὸν
πάλιν οἱ παρεστῶτε ἔλεγον τῷ Πέτρῳ, Ἀληθῶ ἐξ αὐτῶν εἶ, καὶ γὰρ Γαλιλαῖο εἶ.
71 ὁ δὲ ἤρξατο ἀναθεματίζειν καὶ ὀμνύναι ὅτι Οὐκ οἶδα τὸν ἄνθρωπον τοῦτον
ὃν λέγετε. 72 καὶ εὐθὺ ἐκ δευτέρου ἀλέκτωρ ἐφώνησεν. καὶ ἀνεμνήσθη ὁ
Πέτρο τὸ ῥῆμα ὠ εἶπεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦ ὅτι Πρὶν ἀλέκτορα φωνῆσαι δὶ τρί με
ἀπαρνήσῃ· καὶ ἐπιβαλὼν ἔκλαιεν.

Jesus before Pilate

[15] Καὶ εὐθὺ πρωῒ συμβούλιον ποιήσαντε οἱ ἀρχιερεῖ μετὰ τῶν
πρεσβυτέρων καὶ γραμματέων καὶ ὅλον τὸ συνέδριον δήσαντε τὸν Ἰησοῦν
ἀπήνεγκαν καὶ παρέδωκαν Πιλάτῳ. 2 καὶ ἐπηρώτησεν αὐτὸν ὁ Πιλᾶτο, Σὺ
εἶ ὁ βασιλεὺ τῶν Ἰουδαίων; ὁ δὲ ἀποκριθεὶ αὐτῷ λέγει, Σὺ λέγει. 3 καὶ
κατηγόρουν αὐτοῦ οἱ ἀρχιερεῖ πολλά. 4 ὁ δὲ Πιλᾶτο πάλιν ἐπηρώτα αὐτὸν
λέγων, Οὐκ ἀποκρίνῃ οὐδέν; ἴδε πόσα σου κατηγοροῦσιν. 5 ὁ δὲ Ἰησοῦ οὐκέτι
οὐδὲν ἀπεκρίθη, ὥστε θαυμάζειν τὸν Πιλᾶτον.

Pilate hands Jesus over to be crucified

6 Κατὰ δὲ ἑορτὴν ἀπέλυεν αὐτοῖ ἕνα δέσμιον ὃν παρῃτοῦντο. 7 ἦν δὲ
ὁ λεγόμενο Βαραββᾶ μετὰ τῶν στασιαστῶν δεδεμένο οἵτινε ἐν τῇ στάσει
φόνον πεποιήκεισαν. 8 καὶ ἀναβὰ ὁ ὄχλο ἤρξατο αἰτεῖσθαι καθὼ ἐποίει αὐτοῖ.
9 ὁ δὲ Πιλᾶτο ἀπεκρίθη αὐτοῖ λέγων, Θέλετε ἀπολύσω ὑμῖν τὸν βασιλέα
τῶν Ἰουδαίων; 10 ἐγίνωσκεν γὰρ ὅτι διὰ φθόνον παραδεδώκεισαν αὐτὸν οἱ
ἀρχιερεῖ. 11 οἱ δὲ ἀρχιερεῖ ἀνέσεισαν τὸν ὄχλον ἵνα μᾶλλον τὸν Βαραββᾶν
ἀπολύσῃ αὐτοῖ. 12 ὁ δὲ Πιλᾶτο πάλιν ἀποκριθεὶ ἔλεγεν αὐτοῖ, Τί οὖν [θέλετε]
ποιήσω [ὃν λέγετε] τὸν βασιλέα τῶν Ἰουδαίων; 13 οἱ δὲ πάλιν ἔκραξαν,
Σταύρωσον αὐτόν. 14 ὁ δὲ Πιλᾶτο ἔλεγεν αὐτοῖ, Τί γὰρ ἐποίησεν κακόν; οἱ δὲ

περισσῶ ἔκραξαν, Σταύρωσον αὐτόν. 15 ὁ δὲ Πιλᾶτο βουλόμενο τῷ ὄχλῳ τὸ
ἱκανὸν ποιῆσαι ἀπέλυσεν αὐτοῖ τὸν Βαραββᾶν, καὶ παρέδωκεν τὸν Ἰησοῦν
φραγελλώσα ἵνα σταυρωθῇ.

The soldiers mock Jesus

16 Οἱ δὲ στρατιῶται ἀπήγαγον αὐτὸν ἔσω τῆ αὐλῆ, ὅ ἐστιν πραιτώριον,
καὶ συγκαλοῦσιν ὅλην τὴν σπεῖραν. 17 καὶ ἐνδιδύσκουσιν αὐτὸν πορφύραν καὶ
περιτιθέασιν αὐτῷ πλέξαντε ἀκάνθινον στέφανον· 18 καὶ ἤρξαντο ἀσπάζεσθαι
αὐτόν, Χαῖρε, βασιλεῦ τῶν Ἰουδαίων· 19 καὶ ἔτυπτον αὐτοῦ τὴν κεφαλὴν
καλάμῳ καὶ ἐνέπτυον αὐτῷ, καὶ τιθέντε τὰ γόνατα προσεκύνουν αὐτῷ. 20 καὶ
ὅτε ἐνέπαιξαν αὐτῷ, ἐξέδυσαν αὐτὸν τὴν πορφύραν καὶ ἐνέδυσαν αὐτὸν τὰ
ἱμάτια αὐτοῦ. καὶ ἐξάγουσιν αὐτὸν ἵνα σταυρώσωσιν αὐτόν.

The crucifixion of Jesus

21 Καὶ ἀγγαρεύουσιν παράγοντά τινα Σίμωνα Κυρηναῖον ἐρχόμενον ἀπ’
ἀγροῦ, τὸν πατέρα Ἀλεξάνδρου καὶ Ῥούφου, ἵνα ἄρῃ τὸν σταυρὸν αὐτοῦ.
22 καὶ φέρουσιν αὐτὸν ἐπὶ τὸν Γολγοθᾶν τόπον, ὅ ἐστιν μεθερμηνευόμενον
Κρανίου Τόπο. 23 καὶ ἐδίδουν αὐτῷ ἐσμυρνισμένον οἶνον, ὃ δὲ οὐκ ἔλαβεν.
24 καὶ σταυροῦσιν αὐτὸν καὶ διαμερίζονται τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, βάλλοντε κλῆρον
ἐπ’ αὐτὰ τί τί ἄρῃ.

25 Ἦν δὲ ὥρα τρίτη καὶ ἐσταύρωσαν αὐτόν. 26 καὶ ἦν ἡ ἐπιγραφὴ τῆ
αἰτία αὐτοῦ ἐπιγεγραμμένη, Ὁ βασιλεὺ τῶν Ἰουδαίων. 27 Καὶ σὺν αὐτῷ
σταυροῦσιν δύο λῃστά, ἕνα ἐκ δεξιῶν καὶ ἕνα ἐξ εὐωνύμων αὐτοῦ. 29 Καὶ
οἱ παραπορευόμενοι ἐβλασφήμουν αὐτὸν κινοῦντε τὰ κεφαλὰ αὐτῶν καὶ
λέγοντε, Οὐὰ ὁ καταλύων τὸν ναὸν καὶ οἰκοδομῶν ἐν τρισὶν ἡμέραι, 30 σῶσον
σεαυτὸν καταβὰ ἀπὸ τοῦ σταυροῦ. 31 ὁμοίω καὶ οἱ ἀρχιερεῖ ἐμπαίζοντε πρὸ
ἀλλήλου μετὰ τῶν γραμματέων ἔλεγον, Ἄλλου ἔσωσεν, ἑαυτὸν οὐ δύναται
σῶσαι· 32 ὁ Χριστὸ ὁ βασιλεὺ Ἰσραὴλ καταβάτω νῦν ἀπὸ τοῦ σταυροῦ, ἵνα
ἴδωμεν καὶ πιστεύσωμεν. καὶ οἱ συνεσταυρωμένοι σὺν αὐτῷ ὠνείδιζον αὐτόν.

The death of Jesus

33 Καὶ γενομένη ὥρα ἕκτη σκότο ἐγένετο ἐφ’ ὅλην τὴν γῆν ἕω ὥρα
ἐνάτη. 34 καὶ τῇ ἐνάτῃ ὥρᾳ ἐβόησεν ὁ Ἰησοῦ φωνῇ μεγάλῃ, Ελωι ελωι λεμα
σαβαχθανι; ὅ ἐστιν μεθερμηνευόμενον Ὁ θεό μου ὁ θεό μου, εἰ τί ἐγκατέλιπέ
με; 35 καί τινε τῶν παρεστηκότων ἀκούσαντε ἔλεγον, Ἴδε Ἠλίαν φωνεῖ.
36 δραμὼν δέ τι [καὶ] γεμίσα σπόγγον ὄξου περιθεὶ καλάμῳ ἐπότιζεν αὐτόν,
λέγων, Ἄφετε ἴδωμεν εἰ ἔρχεται Ἠλία καθελεῖν αὐτόν. 37 ὁ δὲ Ἰησοῦ ἀφεὶ
φωνὴν μεγάλην ἐξέπνευσεν. 38 Καὶ τὸ καταπέτασμα τοῦ ναοῦ ἐσχίσθη εἰ δύο
ἀπ’ ἄνωθεν ἕω κάτω. 39 Ἰδὼν δὲ ὁ κεντυρίων ὁ παρεστηκὼ ἐξ ἐναντία αὐτοῦ
ὅτι οὕτω ἐξέπνευσεν εἶπεν, Ἀληθῶ οὗτο ὁ ἄνθρωπο υἱὸ θεοῦ ἦν.

40 Ἦσαν δὲ καὶ γυναῖκε ἀπὸ μακρόθεν θεωροῦσαι, ἐν αἷ καὶ Μαρία ἡ
Μαγδαληνὴ καὶ Μαρία ἡ Ἰακώβου τοῦ μικροῦ καὶ Ἰωσῆτο μήτηρ καὶ Σαλώμη,
41 αἳ ὅτε ἦν ἐν τῇ Γαλιλαίᾳ ἠκολούθουν αὐτῷ καὶ διηκόνουν αὐτῷ, καὶ ἄλλαι
πολλαὶ αἱ συναναβᾶσαι αὐτῷ εἰ Ἱεροσόλυμα.

The burial of Jesus

42 Καὶ ἤδη ὀψία γενομένη, ἐπεὶ ἦν παρασκευή, ὅ ἐστιν προσάββατον,
43 ἐλθὼν Ἰωσὴφ [ὁ] ἀπὸ Ἁριμαθαία εὐσχήμων βουλευτή, ὃ καὶ αὐτὸ ἦν
προσδεχόμενο τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ, τολμήσα εἰσῆλθεν πρὸ τὸν Πιλᾶτον
καὶ ᾐτήσατο τὸ σῶμα τοῦ Ἰησοῦ. 44 ὁ δὲ Πιλᾶτο ἐθαύμασεν εἰ ἤδη τέθνηκεν,
καὶ προσκαλεσάμενο τὸν κεντυρίωνα ἐπηρώτησεν αὐτὸν εἰ πάλαι ἀπέθανεν·
45 καὶ γνοὺ ἀπὸ τοῦ κεντυρίωνο ἐδωρήσατο τὸ πτῶμα τῷ Ἰωσήφ. 46 καὶ
ἀγοράσα σινδόνα καθελὼν αὐτὸν ἐνείλησεν τῇ σινδόνι καὶ ἔθηκεν αὐτὸν
ἐν μνημείῳ ὃ ἦν λελατομημένον ἐκ πέτρα, καὶ προσεκύλισεν λίθον ἐπὶ τὴν
θύραν τοῦ μνημείου. 47 ἡ δὲ Μαρία ἡ Μαγδαληνὴ καὶ Μαρία ἡ Ἰωσῆτο
ἐθεώρουν ποῦ τέθειται.

The resurrection of Jesus

[16] Καὶ διαγενομένου τοῦ σαββάτου Μαρία ἡ Μαγδαληνὴ καὶ Μαρία
ἡ [τοῦ] Ἰακώβου καὶ Σαλώμη ἠγόρασαν ἀρώματα ἵνα ἐλθοῦσαι ἀλείψωσιν
αὐτόν. 2 καὶ λίαν πρωῒ τῇ μιᾷ τῶν σαββάτων ἔρχονται ἐπὶ τὸ μνημεῖον
ἀνατείλαντο τοῦ ἡλίου. 3 καὶ ἔλεγον πρὸ ἑαυτά, Τί ἀποκυλίσει ἡμῖν τὸν λίθον
ἐκ τῇ θύρα τοῦ μνημείου;

Jesus commissions the disciples

4 Καὶ ἀναβλέψασαι θεωροῦσιν ὅτι ἀποκεκύλισται ὁ λίθο, ἦν γὰρ μέγα
σφόδρα. 5 καὶ εἰσελθοῦσαι εἰ τὸ μνημεῖον εἶδον νεανίσκον καθήμενον ἐν
τοῖ δεξιοῖ περιβεβλημένον στολὴν λευκήν, καὶ ἐξεθαμβήθησαν. 6 ὁ δὲ λέγει
αὐταῖ, Μὴ ἐκθαμβεῖσθε· Ἰησοῦν ζητεῖτε τὸν Ναζαρηνὸν τὸν ἐσταυρωμένον·
ἠγέρθη, οὐκ ἔστιν ὧδε· ἴδε ὁ τόπο ὅπου ἔθηκαν αὐτόν. 7 ἀλλὰ ὑπάγετε εἴπατε
τοῖ μαθηταῖ αὐτοῦ καὶ τῷ Πέτρῳ ὅτι Προάγει ὑμᾶ εἰ τὴν Γαλιλαίαν· ἐκεῖ
αὐτὸν ὄψεσθε, καθὼ εἶπεν ὑμῖν. 8 καὶ ἐξελθοῦσαι ἔφυγον ἀπὸ τοῦ μνημείου,
εἶχεν γὰρ αὐτὰ τρόμο καὶ ἔκστασι· καὶ οὐδενὶ οὐδὲν εἶπαν, ἐφοβοῦντο γάρ.

Jesus appears to Mary Magdalene

9 [[Ἀναστὰ δὲ πρωῒ πρώτῃ σαββάτου ἐφάνη πρῶτον Μαρίᾳ τῇ Μαγδαληνῇ,
παρ' ἧ ἐκβεβλήκει ἑπτὰ δαιμόνια. 10 ἐκείνη πορευθεῖσα ἀπήγγειλεν τοῖ μετ'
αὐτοῦ γενομένοι πενθοῦσι καὶ κλαίουσιν· 11 κἀκεῖνοι ἀκούσαντε ὅτι ζῇ καὶ
ἐθεάθη ὑπ' αὐτῆ ἠπίστησαν.

Jesus appears to two disciples

[12] Μετὰ δὲ ταῦτα δυσὶν ἐξ αὐτῶν περιπατοῦσιν ἐφανερώθη ἐν ἑτέρᾳ
μορφῇ πορευομένοι εἰ ἀγρόν· [13] κἀκεῖνοι ἀπελθόντε ἀπήγγειλαν τοῖ λοιποῖ·
οὐδὲ ἐκείνοι ἐπίστευσαν. [14] Ὕστερον [δὲ] ἀνακειμένοι αὐτοῖ τοῖ ἕνδεκα
ἐφανερώθη, καὶ ὠνείδισεν τὴν ἀπιστίαν αὐτῶν καὶ σκληροκαρδίαν ὅτι
τοῖ θεασαμένοι αὐτὸν ἐγηγερμένον οὐκ ἐπίστευσαν. [15] καὶ εἶπεν αὐτοῖ,
Πορευθέντε εἰ τὸν κόσμον ἅπαντα κηρύξατε τὸ εὐαγγέλιον πάσῃ τῇ κτίσει.
[16] ὁ πιστεύσα καὶ βαπτισθεὶ σωθήσεται, ὁ δὲ ἀπιστήσα κατακριθήσεται.
[17] σημεῖα δὲ τοῖ πιστεύσασιν ταῦτα παρακολουθήσει· ἐν τῷ ὀνόματί μου
δαιμόνια ἐκβαλοῦσιν, γλώσσαι λαλήσουσιν καιναῖ, [18] [καὶ ἐν ταῖ χερσὶν] ὄφει
ἀροῦσιν, κἂν θανάσιμόν τι πίωσιν οὐ μὴ αὐτοὺ βλάψῃ, ἐπὶ ἀρρώστου χεῖρα
ἐπιθήσουσιν καὶ καλῶ ἕξουσιν.

The ascension of Jesus

[19] Ὁ μὲν οὖν κύριο Ἰησοῦ μετὰ τὸ λαλῆσαι αὐτοῖ ἀνελήμφθη εἰ τὸν
οὐρανὸν καὶ ἐκάθισεν ἐκ δεξιῶν τοῦ θεοῦ. [20] ἐκεῖνοι δὲ ἐξελθόντε ἐκήρυξαν
πανταχοῦ, τοῦ κυρίου συνεργοῦντο καὶ τὸν λόγον βεβαιοῦντο διὰ τῶν
ἐπακολουθούντων σημείων.]]

[9] [[Πάντα δὲ τὰ παρηγγελμένα τοῖ περὶ τὸν Πέτρον συντόμω ἐξήγγειλαν.
Μετὰ δὲ ταῦτα καὶ αὐτὸ ὁ Ἰησοῦ ἀπὸ ἀνατολῆ καὶ ἄχρι δύσεω ἐξαπέστειλεν
δί αὐτῶν τὸ ἱερὸν καὶ ἄφθαρτον κήρυγμα τῆ αἰωνίου σωτηρία. ἀμήν.]]